

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Хмельницький національний університет
Освітня програма	31282 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	014 Середня освіта

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Хмельницький національний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	31282
Назва ОП	Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізація (за наявності)	014.05 Біологія та здоров'я людини
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Шмиголь Ірина Василівна, Рудік Олександр Васильович, Іванців Оксана Ярославівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	17.04.2023 р. – 19.04.2023 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/vs-sobzl-bak-22-23.pdf
Програма візиту експертної групи	https://khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/prohrama_vizytu_sobzl_bak_22-23.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Результати проведеної акредитаційної експертизи освітньої програми «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, яка реалізується на кафедрі екології та біологічної освіти гуманітарно-педагогічного факультету Хмельницького національного університету вказують на актуальність ОП, адже гостру потребу у вчителів за спеціальністю відмічають роботодавці. Освітня програма узгоджується із місією та стратегією Університету. Обсяг ОП та її компонентів відповідає вимогам законодавства, а її зміст предметній області. ОП постійно оновлюється, модернізується відповідно до пропозицій стейкхолдерів. ЗВО має високий рівень матеріально-технічних ресурсів та потужну інформаційну підтримку освітнього процесу засобами інформаційно-цифрових технологій (ІС Модульне середовище для навчання, ІС Електронний університет, електронні ресурси Наукової бібліотеки ХНУ). НППІ мають належну академічну й професійну кваліфікації, що підтверджено документами про базову освіту, наукові ступені та вчені звання, сертифікатами та довідками про підвищення кваліфікації та стажування, що дозволяє забезпечити навчання і викладання за цією освітньою програмою на належному рівні. Освітня програма «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)» відповідає критеріям оцінювання якості, а перспективи її розвитку спрямовані на: активізацію міжнародної академічної мобільності учасників освітнього процесу; участь НППІ та здобувачів у міжнародних проєктах з метою інтеграції світового досвіду у галузі педагогічних, біологічних та екологічних досліджень в освітній процес.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

У процесі проведення акредитаційної експертизи були відзначені сильні сторони та позитивні практики, найвагоміші відзначаємо: • використання потужної інформаційної підтримки освітнього процесу засобами інформаційно-цифрових технологій (ІС Модульне середовище навчання, ІС Електронний університет та електронні ресурси Наукової бібліотеки ХНУ); • ЗВО визнає результати навчання здобувачів отриманих у неформальній освіті (зафіксовані приклади такого визнання із 2021 року); • впровадження електронних журналів, «Модульного середовища для навчання», перевірки оригінальності тексту курсових робіт та наукових статей як вагомих інструментів протидії порушення доброчесності; • у ЗВО розроблені на високому інформативному рівні онлайн-сервіси для вступників, що активно використовуються; • систематична робота з популяризації принципів академічної доброчесності кураторами груп, НППІ, гарантом ОП, відділом забезпечення якості вищої освіти ХНУ; інформаційну підтримку щодо принципів академічної доброчесності здійснює наукова бібліотека ХНУ та організовує тематичні заходи; шляхом щорічного опитування здобувачів щодо дотримання академічної доброчесності, а також підписання учасниками освітнього процесу Декларації про дотримання Кодексу академічної доброчесності; • активізація використання сучасних форм та інноваційних і інтерактивних методів, технологій і засобів навчання та викладання (світлове кафе, аналіз ситуацій, відеоекскурсії, тренінги, мобільні додатки тощо); • наявність лабораторії Інклюзивної педагогіки, яка дозволяє здобувачам набувати фахових компетентностей за ОП; • активна участь у міжнародній академічній мобільності НППІ (закордонне стажування: О. Кулешова та А. Руденко (Чехія, 2022); А. Мейш (Латвія, 2022); у Польщі: А. Янчин, 2022; С. Скрипник, 2021; О. Гапченко, 2020, 2022; О. Гомонюк, 2019; О. Магдюк, 2019; Г. Білецька, 2018) та здобувачів (І. Федчук і В. Шкарупа брали участь у програмі Erasmus+ Credit Mobility (Чехія, 2022)); • активне залучення до проведення онлайн занять іноземних викладачів та фахівців, а також професіоналів-практиків, роботодавців, експертів до аудиторних занять; • налагоджена система матеріального (щорічні преміювання НППІ кожної кафедри за високі показники в роботі; преміювання НППІ за друк наукових статей в журналах, що індексуються в Scopus і Web of Science Core Collection, нагородження цінним подарунком, тощо) і морального (нагородження почесною грамотою; оголошення подяки; занесення в Книгу пошани, на Дошку пошани) заохочення НППІ; • прозора система конкурсного відбору НППІ; • задля створення безпеки у ЗВО за умови повітряної тривоги розроблено функціонал, що надсилає ЗО та НППІ у особисті електронні кабінети інформацію про евакуацію до найближчого укриття відповідно до розкладу; • сайт ХНУ зручний, містить достатню кількість інформації для користувача, інформація відкрита, правила і процедури є чіткими, зрозумілими.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

У процесі проведення акредитації Експертною групою виявлено слабкі сторони та недоліки: • ОК Іноземна мова вивчається у контексті загального освітнього компоненту; • здобувачі ОП не повною мірою реалізують можливості, надані ХНУ у сфері інтернаціоналізації освітнього процесу; • при вивченні не коректною є послідовність вивчення таких ОК, як «Методика навчання біології» та «Пропедевтична практика» й «Педагогічна практика» та «Комплексна курсова робота»; • відсутність окремого ОК, який би відображав позашкільну та позакласну роботу із школярами; • на сторінці приймальної комісії у розділі «Спеціальності університету (освітні програми)» відсутнє інформування про освітні програми ЗВО, з якими можна познайомитись лише через категорію «Освітні програми» на сайті кафедри екології та біологічної освіти; • у силабусах відсутня чітка та зрозуміла інформація щодо критеріїв оцінювання за кожним видом діяльності; • недостатня публікаційна активність окремих НППІ (Л. Казімірова, М. Тарасенко, С. Ільїнський, Л. Молотай), що залучені на ОП. Рекомендації щодо удосконалення: • при проведенні модернізації ОП у 2023 році гаранту та членам групи забезпечення змінити ОК Іноземна мова на ОК Іноземна мова (за професійним спрямуванням), що дасть змогу спрямувати тематику ОК на вивчення професійної термінології (на запит здобувачів); • Гаранту, НППІ продовжувати вивчати досвід аналогічних ОП, задля якісної реалізації ОП та впровадження нових ОК; • групі забезпечення при черговому перегляді ОП у 2023 році перенести вивчення ОК «Методика навчання біології» у семестр, що передуює проходженню Пропедевтичної практики; • групі забезпечення при модернізації ОП у 2023 році змінити послідовність проходження ОПП22 та виконання ОПП18, адже компетентності, що здобуваються в процесі проходження Педагогічної практики необхідні при виконанні

Комплексної курсової роботи; • ЗВО впродовж 2023-2024н.р. створити передумови для навчання за дуальною формою освіти (розробити нормативні положення щодо дуальної освіти; укласти відповідні договори, угоди); • гаранту та групі забезпечення ОП при модернізації ОП у 2023 році ввести ОК, який би відображав позашкільну та позакласну роботу зі школярами; • відповідальному секретарю приймальної комісії до початку вступної компанії 2023 року з метою ознайомлення вступників з інформацією про ОП, на сторінці приймальної комісії розмістити короткі інформаційні довідки про ОП; • НПП до початку 2023/2024 н.р. у силабусах ОК зазначити критерії оцінювання за кожним видом діяльності; • НПП протягом 2023-2024 н.р. активізувати публікаційну активність, передусім шляхом друку наукових статей у фахових виданнях.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Освітня програма має чітко сформульовані цілі, що визначено метою освітньої програми, а саме: підготовка висококваліфікованих фахівців у галузі освіти, які володіють компетентностями, необхідними для здійснення освітнього процесу з біології та основ здоров'я і реалізації завдань екологічної освіти у закладах загальної середньої освіти, здатні до професійної самореалізації та адаптовані до викликів освіти і сучасного життя (Відомості СО). Цілі ОП відповідають місії ЗВО та Стратегії розвитку ХНУ на 2021-2025 рр., що й зазначено у відповідних документах, а саме Стратегії розвитку ХНУ на 2021-2025 рр. <http://bitly.ws/AU8c> та викладені у Статуті ХНУ <http://bitly.ws/AU4n>. Результати онлайн-зустрічей ЕГ із гарантом ОП, керівництвом ЗВО засвідчують розуміння цілей ОП, існування підтримки ОП з боку усіх структурних підрозділів та адміністрації, а якісну підготовку фахівців у галузі підтверджено усіма стейкхолдерами ОП на відповідних онлайн-зустрічах. А фокус ОП спрямований на те, щоб забезпечити формування особистості педагога, який володіє знаннями теоретичних основ і прикладних аспектів біології, екології, наук про здоров'я, психолого-педагогічних особливостей організації освітнього процесу, методикою та інноваційними технологіями навчання біології та основ здоров'я у закладах загальної середньої освіти, здатний здійснювати екологічну освіту учнів. ОП передбачає розвиток особистості майбутнього фахівця, який усвідомлює цінності громадянського суспільства (ЗК 01); здатний зберігати і примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства (ЗК 02); генерувати нові ідеї і приймати ефективні рішення (ЗК 05); вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК 06); застосовувати сучасні методи і технології навчання, у т. ч. й інформаційно-цифрові, в освітньому процесі з біології та основ здоров'я (ФК12). Розвиток цих якостей досягається у процесі загальної і фахової підготовки та завдяки професіоналізму НПП.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

При плануванні цілей і досягненні ПРН було враховано пропозиції різних груп стейкхолдерів шляхом залучення їх до обговорень, опитувань, рецензування; неформальному спілкуванні; виступах на засіданнях кафедр (запит 1, 2). Факти залучення стейкхолдерів підтверджено в процесі зустрічі з роботодавцями і здобувачами, які навчаються за ОП та академічною спільнотою. Зокрема, на зустрічі із здобувачами ОП Вань С. зазначила, що її одногрупниця запропонувала під час вивчення іноземної мови більше уваги приділяти вивченню біологічної термінології. Реакція ЗВО – додані теми з біологічною термінологією. ЕГ констатує необхідність зміни назви ОК Іноземна мова та ОК Іноземна мова (за професійним спрямуванням). Шкарупа В. зазначила, що вносила пропозицію висвітлити можливості використання мобільних додатків з біології та основ здоров'я, що було впроваджено в ОЗП.11. Пропозиції, рекомендації, зауваження від здобувачів отримані у різний спосіб моніторяться постійно <http://bitly.ws/AU4W/>, впродовж існування ОП, обговорюються на кафедрі, аналізуються гарантом. ЕГ констатувала ці факти на основі запитів 1, 2 та онлайн-зустрічей із здобувачами та випускниками. Також були враховані пропозиції роботодавців, висловлені під час обговорення ОП. За рекомендацією заступника директора Департаменту освіти і науки Хмельницької ОДА Харчук А. компетентності ОП доповнено ФК 14. На онлайн-зустрічі б начальник відділу Управління Державної служби якості освіти у Хмельницькій області Дупляк Т. зазначила, що вони постійно долучаються до моніторингу і перегляду ОП. Зокрема, вона надавала рецензію на ОП. Ст. викладач ХОІППО Мирна Л. відзначила, що пропонувала ввести ОК Інформаційні технології в освіті, зважаючи на необхідність впровадження дистанційної освіти. Зав. кафедри природничих наук Віркун В. вказав, що запропонував перенести ОК Основи науково-педагогічних досліджень на семестр, що передє проходженню Пропедевтичної практики. Всі присутні на онлайн зустрічі з ЕГ роботодавці зазначали, що їм повідомляють про зміни і доповнення,

які внесені до ОП, що й мотивує їх в подальшому пропонувати нові. Значна кількість пропозицій зафіксована у витягах із протоколів, що отримані на запит ЕГ (запит 1). При проведенні модернізації ОП враховувались пропозиції академічної спільноти. За рекомендацією к. пед. наук, зав. кафедри біології та методики її навчання Кам'янець-Подільського національного університету зміст ОК «Систематика рослин» доповнено темами із біогеографії. Відповідно до оновлення змінено назву ОК «Систематика рослин» на «Систематика рослин з основами біогеографії». З урахуванням пропозицій С. Скрипника зміст ОК «Фізичне виховання» доповнено теоретичним матеріалом про фізичне виховання і фізичні якості людини. На онлайн-зустрічі з випускниками Перетятко Ю. зазначила, що вони в процесі навчання пропонували використовувати більш ширше інноваційні технології, що й було впроваджено.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Аналіз відомостей про самооцінювання, рецензій роботодавців, онлайн-зустрічей з представниками роботодавців (директорами та заступниками директорів, керівниками відділів), керівниками структурних підрозділів, НПП та здобувачами, дали змогу встановити, що цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначено з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності. У ході обговорення професійних проблем зі стейкхолдерами, моніторингу запитів ринку праці регіону враховано особливості новітніх тенденцій в освіті, зокрема щодо концепції НУШ. Про врахування при формуванні ОП тенденцій розвитку спеціальності свідчить участь НПП у конференціях, круглих столах, форумах, опитуваннях, що було встановлено на зустрічах з ЕГ та при ознайомленні з додатковими документами. Ці тенденції відображено у ПРН 02; ПРН 16; ПРН 20; ПРН 23; ПРН 03; ПРН 23. На онлайн-зустрічі із роботодавцями ЕГ встановила, що є гостра потреба вчителях. Зокрема, Душкевич І. директор Хмельницької СЗШ І-ІІІ №25 відзначив, що багато працював із здобувачами, має працівників із числа здобувачів ОП (Олійник І.). Задоволений їх підготовкою, тому й надалі пропонує їм гідні умови для працевлаштування та проходження практики. Щодо галузевого та регіонального контексту, то ЕГ відзначила, що ОП зорієнтована на основні тенденції розвитку освіти в сучасному суспільстві. А саме відкритість, неперервність, інформатизація, спрямованість на формування цілісних фундаментальних знань про людину, природу і суспільство. Їх і відображено при формулюванні мети та ПРН, зокрема: в ПРН 01; ПРН03; ПРН11; ПРН21; ПРН22; ПРН24. В ОП враховано регіональний контекст, зокрема у змісті ОК «Ботаніка», «Зоологія», «Систематика рослин з основами біогеографії» схарактеризовано представників місцевої флори і фауни; у змісті ОК «Охорона біотичного і ландшафтного різноманіття» розглянуто території та об'єкти ПЗФ, види рослин і тварин, що потребують охорони на території області; у змісті ОК «Загальна екологія» висвітлені екологічні проблеми Хмельницької області та шляхи їх вирішення. Під час формулювання цілей і ПРН ОП враховано досвід вітчизняних ЗВО, що здійснюють підготовку вчителів біології та основ здоров'я, а саме: ТНПУ ім. В. Гнатюка (включено ОК «Неорганічна хімія», «Органічна хімія»; РДГУ (включено ОК «Психологія (в т.ч. вікова і педагогічна); ХНУ ім. В. Каразіна (включено ОК «Латинська мова»). Також використано досвід таких зарубіжних університетів: Університет імені Марії Кюрі-Склодовської (Польща), Льєзький університет (Бельгія) – в ОП включено ОК «Загальна екологія», «Охорона біотичного і ландшафтного різноманіття», Педагогічний університет ім. Комісії народної освіти (Польща) – передбачено пропедевтичну практику; Карлсруєський університет освіти (Німеччина) – практичну підготовку передбачено на усіх роках навчання на ОП. Інформація отримана ЕГ із аналізу відомостей про самооцінювання ОП та інтерв'ювання гаранта та НПП.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Затверджений стандарт вищої освіти відсутній. ОП містить загальні і фахові компетентності, що визначають специфіку підготовки здобувачів за спеціальністю 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) та програмні результати навчання, які визначають те, що здобувач освіти повинен знати, розуміти та буде здатним виконувати після успішного завершення ОП. ОП повністю відповідає основним вимогам, що визначені в Національній рамці кваліфікацій. ОП редакції 2020 р. відповідає 6 рівню НРК та першому (бакалаврському) рівню вищої освіти, відповідно до Постанови КМ від 25 червня 2020 р. №519 Про внесення змін у додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341. Встановлені в ОП ПРН відповідають за показниками знання, уміння/навички, комунікація, відповідальність і автономія. А саме: знання (біологічної термінології та номенклатури; будови та основних функціональних особливостей підтримання життєдіяльності живих організмів; про здоров'я, здоровий спосіб життя та особисту гігієну; з екології, охорони біотичного та ландшафтного різноманіття; вікових та індивідуальних особливостей учнів, психологічних особливостей засвоєння навчальної інформації, теоретичних основ процесів навчання і виховання у закладах загальної середньої освіти; сучасних теоретичних і практичних основ методики навчання біології та основ здоров'я у закладах загальної середньої освіти та ін.); уміння (доступно транслювати систему наукових знань з біології, екології і хімії у площину навчального предмета біологія; добирати і застосовувати освітні технології, методи, прийоми, форми та засоби навчання з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів, здійснювати педагогічну підтримку осіб з особливими освітніми потребами; формувати в учнів основи цілісної природничо-наукової картини світу через міжпредметні зв'язки біології, екології та хімії; формувати в учнів позитивну мотивацію до здорового і безпечного способу життя,

навички збереження і зміцнення здоров'я, профілактики шкідливих звичок та соціально-небезпечних хвороб та ін.); комунікація (володіння українською мовою на рівні, необхідному для здійснення професійної діяльності; володіння іноземною мовою на рівні, необхідному для використання навчальної і методичної літератури зі спеціальності; уміння здійснювати суб'єкт-суб'єктну взаємодію з учнями в освітньому процесі, конструктивно працювати в команді (педагогічному колективі закладу освіти, інших професійних об'єднаннях) та ін.); відповідальність і автономія (усвідомлення цінності захисту незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України; усвідомлення цінності української національної культури і мультикультурності світу, здатність керуватися у професійній діяльності принципами толерантності і співробітництва; розуміння значення освіти упродовж життя, уміння самостійно вдосконалювати здобуті під час навчання компетентності та ін.).

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Сильні сторони: ОП сформовано із залученням представників НПП, роботодавців та з використанням досвіду вітчизняних (ХНУ ім. В.Каразіна; ТНПУ імені В.Гнатюка) та європейських закладів вищої освіти (Львівський університет, Бельгія; Карлсруеський університет освіти, Німеччина; Педагогічний університет ім. Комісії народної освіти, Польща); встановлені в ОП ПРН за показниками знання, уміння/навички, комунікація, відповідальність і автономія повністю відповідають Національній рамці кваліфікацій для першого рівня вищої освіти; ЗВО має достатні ресурси для досягнення цілей ОП. Позитивні практики: не виявлено.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабкі сторони: не виявлено. Недоліки: ОК Іноземна мова вивчається у контексті загального освітнього компоненту. Рекомендації щодо удосконалення: при проведенні модернізації ОП у 2023 році гаранту та членам групи забезпечення змінити ОК Іноземна мова на ОК Іноземна мова (за професійним спрямуванням), що дасть змогу спрямувати тематику ОК на вивчення професійної термінології (на запит здобувачів); Гаранту, НПП впродовж 2023-2025рр. продовжувати вивчати досвід аналогічних ОП, задля якісної реалізації ОП та впровадження нових ОК.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОП має повний рівень узгодженості з якісними характеристиками за підкритеріями 1.1, 1.3, 1.4 та частковий за підкритерієм 1.2., що й стало вирішальним при оцінюванні. А саме, ОП має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії Хмельницького національного університету, також при проектуванні та удосконаленні освітньої програми її цілі та програмні результати навчання визначалися з урахуванням досвіду вітчизняних (ХНУ ім. В.Каразіна; ТНПУ імені В.Гнатюка) та європейських закладів вищої освіти (Львівський університет, Бельгія; Карлсруеський університет освіти, Німеччина; Педагогічний університет ім. Комісії народної освіти, Польща), позицій та потреб заінтересованих сторін, тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту та відповідність дескрипторам Національної рамки кваліфікацій для першого рівня вищої освіти. Все це в цілому свідчить про відповідність ОП критерію 1 з рівнем В. А визначений недолік, у контексті підкритерію 1.2., а саме, вивчення Іноземної мови як загального освітнього компоненту не перешкоджає досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання. За умови впровадження наданої рекомендації може бути виправлений при поточній модернізації ОП у 2023 році.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг освітньої програми редакції 2022 року, як і інших ОП (ред. 2020, 2021 рр.) складає 240 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам статті 5 Закону України «Про вищу освіту». Обсяг кредитів ЄКТС у навчальному плані 2022 року складає 240 кредитів, що відповідає навчальному навантаженню для відповідного рівня вищої освіти. В ОП обсяг обов'язкових дисципліни складає 180 кредитів ЄКТС, а вибіркових дисциплін – 60 кредитів ЄКТС, що відповідно

складає 75 % та 25 % від загального обсягу ОП. Розподіл обов'язкових та вибіркового компонент відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту» (пункту 15 частини першої статті 62), де встановлено обсяг вибіркового дисциплін не менше 25% кредитів ЄКТС від загального обсягу ОП. ЕГ в процесі попереднього ознайомлення із Відомостями про самооцінювання встановлено, що на ОП навчаються здобувачі денної форми навчання (51 особа) та заочної форми навчання (5 осіб). Обсяг ОП та навчальний план денної та заочної форми навчання відповідають усім вимогам законодавства щодо навчального навантаження для підготовки бакалавра.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОП редакції 2022 року має загалом чітку структуру і включає обов'язкові компоненти ОП, які становлять разом із Атестацією (кваліфікаційним іспитом) 180 кредитів ЄКТС. Вибіркові компоненти ОП становлять 60 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту» (пункту 15 частини першої статті 62) щодо кількості кредитів відведених на дисципліни вільного вибору. Вибіркові компоненти подаються із загальною кількістю кредитів на кожен семестр, без вказання кількості ОК у кожному семестрі. Освітні компоненти підпорядковані логіці навчання та загалом дозволяють досягти цілей і ПРН. Загальні ОК представлені такими, як: Громадянське суспільство, Неорганічна хімія, Органічна хімія, Філософія з основами культурології, Українська мова (за професійним спрямуванням), Психологія (в т.ч. вікова і педагогічна), Педагогіка, Інклюзивна освіта, Іноземна мова, Латинська мова, Інформаційні технології в освіті, Фізичне виховання та основи здоров'я. Опанувати ОК професійної підготовки дозволяють такі, як: Ботаніка, Загальна екологія, Фізіологія рослин, Мікробіологія з основами вірусології, Зоологія, Анатомія людини, Фізіологія людини і тварин, Загальна теорія здоров'я, Методика навчання біології, Методика навчання основ здоров'я, Основи цитології, гістології та ембріології, Систематика рослин з основами біогеографії, Основи здорового способу життя та особистої гігієни, Генетика, Біохімія з основами молекулярної біології, Охорона біотичного та ландшафтного різноманіття. Цикл практичної підготовки розпочинається Навчально-польовою практикою з зоології у 2 семестрі після вивчення окремих ОК біологічної компоненти ОП продовжується у 4 семестрі, після яких у 5 семестрі передбачена Професійна практика, 8 семестрі передбачена виробнича практика (Педагогічна) (інформація отримана при онлайн-зустрічах із гарантом, академічним персоналом та здобувачами). При опануванні фахових компетентностей із вищезазначених циклів врахований принцип послідовності та логічності. Курсові роботи передбачені у 3 семестрі Курсова робота (з ботаніки/зоології/систематики рослин), 8 семестрі Комплексна курсова робота. У цілому ОП та Відомості про СО відображають наявність логічної системи зв'язку ОК з ПРН, які в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей навчання. У той же час, логічним було б вивчення здобувачами спочатку ОПП 09, а потім ОПП21. Адже компетентності та методична складова ОК «Методика навчання біології» є необхідною при проходженні професійної практики. ЕГ також вважає доцільним перенести вивчення дисципліни ОПП22 із 8 семестру у семестр, що передуватиме виконанню ОПП18. Комплексна курсова робота (методика навчання біології та основ здоров'я). Адже компетентності, що здобуваються в процесі проходження Педагогічної практики необхідні при виконанні курсової роботи. ОП постійно оновлюється, модернізується, а це свідчить про намагання ЗВО впроваджувати нові досягнення, відповідати вимогам часу задля досягнення заявлених цілей та ПРН.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

ЕГ при аналізі ОП, Відомостей про самооцінювання та матеріалів сайту встановлено, що зміст ОП відповідає предметній області спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини). Змісту предметної області відповідають такі ОК: «Педагогіка», «Психологія (в т.ч. вікова і педагогічна)», «Інклюзивна освіта», «Методика навчання біології», «Методика навчання основ здоров'я», «Інформаційні технології в освіті», «Професійна практика», «Педагогічна практика», «Комплексна курсова робота (методика навчання біології та основ здоров'я)», що забезпечують формування ФК 08; ФК 09; ФК 12; ФК 14. ОК «Ботаніка», «Систематика рослин з основами біогеографії», «Фізіологія рослин», «Зоологія», «Основи цитології, гістології та ембріології», «Анатомія людини», «Фізіологія людини і тварин», «Генетика», «Охорона біотичного та ландшафтного різноманіття» і навчально-польові практики дозволяють сформуванню у здобувачів ВО ФК 01; ФК 02; ФК 03. ОК «Фізичне виховання та основи здоров'я», «Загальна теорія здоров'я», «Основи здорового способу життя та особистої гігієни» забезпечують формування у здобувачів ВО ФК 06; ФК 13. Для формування ФК 04; ФК 09 в ОП передбачено ОК «Неорганічна хімія», «Органічна хімія» і «Біохімія з основами молекулярної біології». Здобувачі вищої освіти на відповідній онлайн-зустрічі із ЕГ відзначили, що у процесі вивчення освітніх компонент ОП оволодівають: методами лабораторних та польових біологічних досліджень, методиками інноваційних технологій навчання та комунікаційними технологіями, а також іншими методами, методиками, що необхідні їм у практичній діяльності та під час проходження практики. Ці компетентності реалізуються під час вивчення ОК: «Методика навчання біології», «Анатомія людини», «Методика навчання основ здоров'я», «Інформаційні технології в освіті». ЕГ проаналізувала зміст ОП та рекомендує ввести ОК, який би відображав позашкільну та позакласну роботу зі школярами. Адже професійна діяльність педагога включає і цей аспект.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

У Хмельницькому національному університеті формування індивідуальної освітньої траєкторії відбувається на основі таких нормативних документів: Положення про порядок реалізації права здобувачів вищої освіти на вільний вибір навчальних дисциплін у ХНУ <http://bitly.ws/AU5Y>, Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу ХНУ <http://bitly.ws/AU69>, Положення про визнання та перезарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ <http://bitly.ws/AU6x>. Відповідно до усіх вищезначених документів індивідуальна освітня компонента має складати не менше ніж 25 % загального обсягу освітньої програми, що відповідає вимогам пункту 15 частини першої статті 62 Закону України «Про вищу освіту». При цьому здобувачі мають досить широкий вибір. На сайті університету пропонується каталог вибіркових дисциплін, що забезпечуються кафедрами <http://bitly.ws/AU9j>. Для зручності здійснення вибору для здобувачів розроблена вкладка Як здійснити вибір. https://www.canva.com/design/DAEpnga4pnE/GRu7fhWjjLLAosA3S1bg5g/view?utm_content=DAEpnga4pnE&utm_campaign=designshare&utm_medium=link&utm_source=publishsharelink#7 У ній детально описана процедура вибору, охарактеризовано усі етапи та подано посилання на каталог вибіркових дисциплін. ЕГ під час онлайн-зустрічі зі здобувачами з'ясовано, що вони ознайомлені із процедурою вибору вибіркових дисциплін. Здобувачами різних курсів були наведені приклади формування своєї індивідуальної траєкторії, шляхом вибору вибіркових компонентів ОК. Також здобувачі зазначили, що мають можливість формувати індивідуальну освітню траєкторію шляхом індивідуального вибору тематики курсових робіт і навчальних проєктів, вибору баз практик, наукових гуртків, використання дистанційних навчальних технологій, академічну мобільність. Результати анкетування підтверджують реалізацію можливості формування індивідуального вибору здобувачів.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка в ХНУ регулюється Положенням про організацію освітнього процесу у ХНУ <http://bitly.ws/AU8K> і Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти у ХНУ <http://bitly.ws/AUa8>. Згідно ОП і навчального плану передбачено такі види практик: навчально-польова практика з зоології (1 курс, 5 кредитів ЄКТС), навчально-польова практика з ботаніки і систематики рослин (2 курс, 5 кредитів ЄКТС), пропедевтична практика (3 курс, 7 кредитів ЄКТС), педагогічна практика (4 курс, 9 кредитів ЄКТС). Також практична підготовка здобувачів ВО здійснюється під час лабораторних робіт і практичних занять із професійно-орієнтованих дисциплін, курсових робіт (2 кр. і 3 кр), кваліфікаційного екзамену. Базами для проходження навчально-польових практик є Ботанічний сад ХНУ, НПП «Подільські Товтри», НПП «Мале Полісся». Базами для пропедевтичної і педагогічної практик є ЗЗСО. Відповідні угоди ЕГ отримали у результаті запиту. Терміни практичної підготовки зазначаються у графіках освітнього процесу і навчальних планах, а зміст – програмами практик. Здобувачі освіти на зустрічі з ЕГ зазначили, що вони задоволені якістю практичної підготовки, також повідомили, що мають право на вибір бази практики. А також зазначили, що по закінченні практики визначається задоволеність здобувачів ВО практичною підготовкою шляхом анкетування. Такі анкетування відбуваються регулярно за усіма видами практик (<http://bitly.ws/AUah> Анкета «Якість практичної підготовки очима студентів»). ЕГ констатує зацікавленість ЗВО у якісному проведенні практичної підготовки. А вже роботодавці теж зазначили високий рівень підготовки здобувачів та їх керівників від ЗВО. Зокрема, Віркун В. відзначив високий рівень професійної підготовки, вказавши, що здобувачі проходять практику у класах із поглибленим вивченням біології. Душкевич І. зазначив, що у його школі працевлаштована здобувачка ОП Олійник І. й вказав на її високі професійні здатності.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

У професії педагога окрім фахових компетентностей безперечно важливими є й такі як: комунікативність, толерантність, креативність, вміння налагоджувати контакт, вміння працювати у групі, логічне та критичне мислення тощо. Все це можна зреалізувати за умови набуття здобувачами освіти соціальних навичок (soft skills). ЕГ на основі інтерв'ювання гаранта, аналізу ОП та відомостей самооцінювання встановлено, що набуття соціальних навичок здобувачів вищої освіти ОП передбачено через ЗК01, ЗК02, ЗК03, ЗК6, ЗК9, ЗК10, ФК13, ФК14, ФК16 та ПРН03, ПРН04, ПРН05, ПРН23. Формування вище вказаного забезпечується ОЗП 01, ОЗП 04, ОЗП 05, ОЗП 08, ОЗП 09, ОПП 09, ОПП10 та інші. Крім того, здобувачі ОП систематично беруть участь у заходах, що проводяться на факультеті та у ЗВО (конференціях, семінарах, круглих столах, волонтерських акціях, конкурсах), що підтверджено здобувачами при онлайн-зустрічі із студентським самоврядуванням. Опитування роботодавців та здобувачів підтверджують задоволеність формуванням та розвитком відповідного рівня соціальних навичок, які є необхідними у подальшій професійній діяльності. Розвиток soft skills передбачено й через виконання самостійної роботи, курсових робіт, проходження практик, участь у наукових гуртках, олімпіадах. ЕГ засвідчує, що ОП поряд із професійними компетентностями надає можливість розвивати здобувачам неспеціалізовані соціальні навички.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Оскільки Професійний стандарт за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)» був затверджений 23.12.2020 р., то як встановила ЕГ, ОП редакції 2022 року була розроблена згідно цього нормативного документу. Загальні та фахові компетентності і ПРН ОП забезпечують здатність випускника виконувати трудові функції вчителя ЗЗСО, а саме: навчання учнів предметів (інтегрованих курсів): ФК 09 здатність застосовувати набуті знання з предметної галузі, сучасні методики та технології навчання для формування в учнів ключових і предметних компетентностей та реалізації міжпредметних зв'язків біології, основ здоров'я, екології і хімії; партнерська взаємодія з учасниками освітнього процесу: ФК 14 здатність створювати освітнє середовище, що сприяє розвитку і самореалізації учнів (у т. ч. інклюзивне освітнє середовище), організовувати співпрацю з учнями на засадах соціального партнерства; участь в організації безпечного та здорового освітнього середовища: ФК 06 здатність розуміти складники здорового і безпечного способу життя; ФК 13 здатність формувати в учнів культуру здорового і безпечного життя; управління освітнім процесом: ФК 07 здатність здійснювати цілепокладання і планування освітнього процесу з біології та основ здоров'я, моделювати зміст навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання з біології та основ здоров'я; безперервний професійний розвиток: ЗК 06 здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (Відомості СО).

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз нормативної бази засвідчив, що фактичне навантаження здобувачів регламентується Положенням про організацію освітнього процесу у ХНУ (<http://bitly.ws/AU8K>). Обсяг освітніх компонентів ОП «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)» становить 240 кредитів ЄКТС. Навантаження одного навчального року за денною формою навчання становить 60 кредитів ЄКТС. Обсяг одного кредиту ЄКТС відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту» та складає 30 годин. Тижневе аудиторне навантаження здобувачів за ОП не перевищує 23 години. До загального обсягу ОК входять лекції, лабораторні, практичні та семінарські заняття і самостійна робота. Усі форми навчальної роботи регламентується навчальним планом. У навчальному плані ОП серед загального обсягу підготовки бакалаврів 88,7% теоретичне навчання, 10,8% – практична підготовка, 0, 5% – виконання курсових робіт. Кількість годин аудиторних занять становить від 1/3 до 1/2 загального обсягу навчального часу, що відведений на опанування окремого ОК. На самостійну роботу здобувачів ВО відводиться від 1/2 до 2/3 від загального обсягу навчального часу ОК. ЕГ встановила, що зміст освітніх компонентів є оптимальним щодо кількості аудиторних занять, достатнім та не перевантаженим обсягом самостійної роботи здобувачів ОП для отримання необхідних компетентностей та ПРН. Навчальний план заочної форми навчання за переліком ОК, кількістю кредитів і форм підсумкового контролю відповідає навчальному плану денної форми. Як засвідчили на онлайн-зустрічі здобувачі освіти та підтверджують результати проведеного анкетування фактичне навантаження здобувачів, є достатнім та відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

ЕГ в процесі акредитаційної експертизи встановлено, що на ОП підготовка здобувачів за дуальною формою освіти не здійснюється. Це підтверджено гарантом та здобувачами при онлайн-зустрічах. Хоча серед здобувачів є працевлаштовані у ЗЗСО (Олійник І.). Нормативних документів щодо дуальної освіти у ХНУ не передбачено. За умов відсутності відповідних документів загальнодержавного значення та за необхідності ЕГ рекомендує розробити положення, яке давало б можливість здобувачам навчатися за такою формою освіти. Адже роботодавці, зокрема Душкевич І. та Віркун В. відзначають високий рівень підготовки здобувачів ОП, які у зв'язку із гострою нестачею вчителів у регіоні можуть працювати та навчатися.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Сильні сторони: обсяг ОП відповідає ст. 5 Закону України «Про вищу освіту» щодо підготовки здобувачів вищої освіти на першому (бакалаврському) рівні; ОК в ОП та навчальному плані відповідають спеціальності і кваліфікації вчителя біології та основ здоров'я згідно концепції НУШ; наявний системний підхід до формування індивідуальної траєкторії навчання (індивідуальний вибір тематики курсових робіт, навчальних проєктів, вибору баз практик, наукових гуртків, використання дистанційних навчальних технологій, академічну мобільність); процедура обрання дисциплін вільного вибору чітка, доступна і зрозуміла здобувачам вищої освіти; досягненню здобувачами вищої освіти результатів навчання сприяє оптимальне співвідношення аудиторної та самостійної роботи (кількість год. аудиторних занять становить від 1/3 до 1/2 загального обсягу навч. часу, що відведений на опанування окремого ОК; на самостійну роботу від 1/2 до 2/3 відповідно) різнопланова позааудиторна робота зі здобувачами освіти сприяють

формуванню в них soft skill (самостійна робота, курсові роботи, проходження практик, участь у наукових гуртках, олімпіадах, волонтерських заходах тощо). Позитивні практики: для зручності здійснення обрання вибіркових освітніх компонентів для здобувачів розроблена вкладка Як здійснити вибір; у здобувачів вищої освіти ЗВО, у тому числі за ОП, що акредитується, є можливість обирати навчальні дисципліни поза межами університету (в інших ЗВО).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабкі сторони: при вивченні не коректною є послідовність вивчення таких ОК, як «Методика навчання біології» та «Пропедевтична практика» й «Педагогічна практика» та «Комплексна курсова робота». Недоліки: відсутність окремого ОК, який би відображав позашкільну та позакласну роботу зі школярами. Рекомендації щодо удосконалення: групі забезпечення при черговому перегляді ОП у 2023 році перенести вивчення ОК «Методика навчання біології» у семестр, що передує проходженню Пропедевтичної практики; групі забезпечення при модернізації ОП у 2023 році змінити послідовність проходження ОПП22 та виконання ОПП18, адже компетентності, що здобуваються в процесі проходження Педагогічної практики необхідні при виконанні Комплексної курсової роботи (методика навчання біології); ЗВО впродовж 2023-2025 н.р. розробити нормативні положення щодо дуальної освіти, задля забезпечення можливості здобувачів навчатися за такою формою освіти; гаранту та групі забезпечення ОП при модернізації ОП у 2023 році ввести ОК, який би відображав позашкільну та позакласну роботу зі школярами.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОП має повний рівень узгодженості з якісними характеристиками за підкритеріями 2.1, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8 та позитивними практиками за підкритерієм 2.4 та частковий за підкритерієм 2.9, що й стало вирішальним при оцінюванні. Обсяг ОП відповідає ст. 5 Закону України «Про вищу освіту» щодо підготовки здобувачів вищої освіти на першому(бакалаврському) рівні; формування здобувачами вищої освіти індивідуальної освітньої траєкторії є чіткою та зрозумілою; позитивними практиками у контексті підкритерію 2.4 є можливість обирати навчальні дисципліни поза межами університету (в інших ЗВО) та зручний функціонал для реалізації вибору ОК; досягненню здобувачами вищої освіти результатів навчання сприяє оптимальне співвідношення аудиторної та самостійної роботи; різнопланова позааудиторна робота зі здобувачами освіти сприяє формуванню в них soft skill. Все вище окреслене, в цілому свідчить про відповідність ОП критерію 2 з рівнем В. А визначені слабкі сторони та недоліки у контексті підкритеріїв 2.2 та 2.3, а саме не коректна послідовність вивчення таких ОК, як «Методика навчання біології» та «Пропедевтична практика» й «Педагогічна практика» та «Комплексна курсова робота» не є критичними, оскільки вони не вплинули на якість реалізації ОП і можуть бути усунені в зазначені у рекомендаціях терміни.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

На сторінці приймальної комісії ХНУ розміщений у вільному доступі Порядок прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2023 році (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/vstup-2023/15.03.2023/Nakaz.MON.276.vid.15-03-2023-yustovanyu.pdf>) та Правила прийому для вступників 2023 року(<https://pk.khmn.edu.ua/pravyla-pryjomu-ta-inshi/>). Внаслідок аналізу документів та онлайн-зустрічей, ЕГ встановила, що правила прийому до Хмельницького національного університету, в цілому є чіткими та зрозумілими, щорічно оновлюються та не містять дискримінаційних положень. У додатках до Правил прийому є перелік спеціальностей та освітніх програм за рівнями підготовки, за якими оголошується прийом на навчання; Перелік спеціальностей, яким надається особлива підтримка (Додаток 1 до Правил прийому); Таблиця переведення середнього бала документа про повну загальну середню освіту (Додаток 3); Перелік спеціальностей та вагові коефіцієнти ОС «Бакалавр» (Додаток 4); Спеціальності університету, при вступі на які можна отримати додаткові бали за участь в олімпіадах (Додаток 9); Інформація про акредитацію освітніх програм університету (Додаток 11) тощо. ОП у ЗВО реалізується із 2018 року. Вимоги до мотиваційного листа і критерії його оцінювання пропонуються на сторінці приймальної комісії ХНУ (<http://bitly.ws/C7In>). Вимоги до вступників та положення Правил прийому, що стосуються вступу на навчання за ОП, в т. ч. терміни та порядок прийому заяв та документів, порядок конкурсного відбору та зарахування, є чіткими та зрозумілими для вступників, що відзначалося під час онлайн-зустрічей із здобувачами вищої освіти та випускниками ОП. Для іноземних студентів існує посилання на вкладку, де англійською мовою представлено детальну інформацію щодо можливостей навчання іноземних здобувачів в ХНУ

(<https://interstudy.khmnu.edu.ua/>) та представлено інформацію щодо прийому іноземних громадян до ХНУ, підготовчі курси і ін.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому до ХНУ враховують особливості ОП Середня освіта (Біологія та здоров'я людини). Відповідальний секретар приймальної комісії (Гончарук А.М.) засвідчив, що враховуючи особливості ОП за Правилами прийому ХНУ У 2018-2021 рр. при вступі на ОП для дисциплін були встановлені вагові коефіцієнти., у 2021 р. були встановлені такі: українська мова – 0,35, біологія – 0,35, навчальний предмет на вибір – 0,2, при врахуванні середнього балу документа про повну загальну середню освіту – 0,1. У 2022 р. вступ на навчання здійснювався на основі сертифікату про НМТ або сертифікатів ЗНО 2019-2021 рр. (українська мова; біологія; предмет на вибір: математика, хімія, фізика, географія, історія України, іноземна мова) та мотиваційного листа (при вступі на місця державного замовлення) і мотиваційного листа (при вступі на місця за кошти фізичних або юридичних осіб). У ході зустрічі встановлено, що до формування вагових коефіцієнтів з предметів ЗНО залучалися гарант ОП і завідувач кафедри, зокрема подавали інформацію про вагові коефіцієнти та ліцензійні обсяги за денною, заочною формою для формування конкурсних пропозицій в ЄДЕБО. Мінімальна кількість балів для допуску до участі в конкурсі (за правилами 2021 р.) – 100 балів, надавалася «Таблиця переведення середнього бала документа про ПЗСО». Особливістю вступу на ОП Середня освіта (БтаЗЛ), зі слів відповідального секретаря, це можливість отримання додаткових балів переможцям олімпіад. У 2021 р. у зв'язку з карантинном всеукраїнські чи міжнародні олімпіади не проводились, однак, Правилами прийому було передбачено отримання додаткових балів за участь в олімпіадах, які проводить ХНУ (Додаток 9). Також в закладі проводились олімпіади з української мови і літератури, математики та хімії. Слухачам підготовчих курсів, які обрали мінімум три дисципліни при вступі у 2023 році до ХНУ на ОП у межах спеціальностей, що користають особливою державною підтримкою (до них належить ОП, що акредитується) до конкурсного балу буде додано 10 додаткових балів. ХНУ також створює спеціальні умови для пільгових категорій осіб. Для вступників ХНУ пропонує на сторінці Приймальної комісії Розрахунок конкурсного балу вступника (<https://pk.khmnu.edu.ua/rozrahunok-kb/>), а також он-лайн тестування для визначення власної професійної спрямованості та спеціальностей ХНУ (у тому числі СО (БтаЗЛ)) за методиками Є. Клімова та Б. Федоришина (http://prk.khnu.km.ua/testy_proforient/)

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ХНУ створені належні умови для академічної мобільності, визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання (РН), отриманих в інших ЗВО та за програмами академічної мобільності. ЄГ встановлено, що процедура визнання РН регламентується такими нормативними документами ЗВО Положенням про порядок визнання та перерахування результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ <http://bitly.ws/AU6x>. Визнання та зарахування РН, отриманих в інших ЗВО за програмами академічної мобільності (АМ), регулюється Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу ХНУ <http://bitly.ws/AU69>. Зазначені нормативні документи пропонуються у вільному доступі на сайті університету у вкладці Нормативні документи <http://bitly.ws/AU6e> На онлайн-зустрічі з ЄГ здобувачі зазначили, що з інформацією про визнання РН, отриманих за програмами академічної мобільності, їх ознайомлює гарант ОП і куратори груп. Процедура визнання РН, отриманих в інших ЗВО, регулюється «Положенням про порядок перерахування...» згідно якого перерахування ОК (п.1.4.) здійснює декан за заявою здобувача та погодженням завідувача відповідної кафедри на підставі представленого документа про попередню освіту. Термін розгляду документів та прийняття рішення щодо процедури перерахування ОК, не повинен перевищувати 10 днів (п.1.5). Визнання результатів поширюється як на обов'язкові (п.3.2), так і вибіркові дисципліни (п.3.16). Інформацію підтверджено на онлайн-зустрічі 4. Любохинець Л.С. Перерахування РН за програмами академічної мобільності регулює «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність...», у якому детально описано можливі види і форми академічної мобільності та процедуру визнання. В ХНУ учасникам освітнього процесу надаються можливості академічного обміну, що передбачені низкою договорів між ХНУ та українськими і закордонними ЗВО. Цими питаннями опікується відділ міжнародних зв'язків (відзначено проректором Скибою К.М.). ЄГ встановлено конкретні приклади перерахування РН за програмами академічної мобільності. А саме у 2021 р. відповідно до договорів про співпрацю з реалізації АМ між ХНУ і закладами-партнерами І. Задерей і А. Тихонюк перераховані РН з ОК «Навчально-польова практика з ботаніки» (Кам'янець-Подільський національний університет); Д. Мельник, В. Шкарупі, А. Яночкіній – з ОК «Методика навчання біології» (Уманський державний педагогічний університет). В 2022 р. С. Вань, А. Войчур, С. Маршук перераховані РН з вибіркових дисциплін «Екологічна компетентність учителя», «Екологія рослин і тварин», «Радіоекологія» (Глухівський національний педагогічний університет); І. Федчук і В. Шкарупі, учасникам програми Erasmus+ Credit Mobility (Університет Менделя в Брно, Чехія), вибірково навчальна дисципліна «Зелена хімія». Кредити ЄКТС, здобуті у закладі-партнері, зараховані здобувачам та внесені до інд. планів, підставою для зарахування були документи, зазначені у п. 3.2 Положення <http://bitly.ws/AU6x>.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання (РН), отриманих у неформальній освіті є чіткими і зрозумілими, регулюються «Положенням про порядок перезарахування результатів навчання та визначення академічної різниці у ХНУ (<http://bitly.ws/AU6x>). Згідно Положення зарахування РН і кредитів ЄКТС можливе в обсязі, що не перевищує 25% від загального обсягу ОП, у т.ч. з ОК в цілому або окремих її розділів чи видів навчальної роботи. Згідно процедури здобувач повинен звернутися із заявою та додатковими документами до проректора з науково-педагогічної роботи про визнання РН з певних ОК, набутих у неформальній та/або інформальній освіті. Надалі створюється експертна комісія (до складу якої входять: заступник декана з навчально-методичної роботи; завідувач випускової кафедри або гарант відповідної ОП; провідні НПП, які викладають дисципліни, що пропонуються до зарахування), яка визначає можливість визнання РН, форми та строки проведення атестації з поданих до розгляду ОК. У випадку винесення експертною комісією позитивного рішення, викладач (що викладає означений ОК) ознайомлює здобувача з програмою, переліком контрольних питань (що виносяться на підсумкове оцінювання), рекомендує навчально-методичну літературу, надає консультації. Для виконання завдань і підготовки до підсумкового контрольного заходу для здобувача надається 7-10 робочих днів (залежно від обсягу ОК). Комісія здійснює оцінювання, виставляючи підсумкову оцінку (за інституційною шкалою та шкалою ЄКТС). Результати не зараховуються, якщо середньозважений бал, який набрав здобувач вищої освіти за результатами атестації, нижчий ніж 3,00. Під час онлайн-зустрічі з ЕГ здобувачі, підтвердили що ознайомені з процедурою та користуються нею у процесі навчання. Визнання РН, набутих у неформальній освіті, розповсюджується як на нормативні, так і на вибіркові ОК. ЕГ встановлено приклади визнання РН, набутих у неформальній освіті, зокрема: 2021 р. - Г. Вигонській, відповідно до пройденого курсу «4 кроки до здорового харчування» на платформі «Prometheus», перезарахована тема «Гігієнічні основи раціонального харчування» ОК «Основи здорового способу життя та особистої гігієни»; І. Олійник, учасниці тренінгу «Методика оздоровчо-профілактичних заходів на уроках основ здоров'я» на платформі «AtomsHub», перезарахована тема «Нестандартні методи організації навчально-виховного процесу» ОК «Методика навчання основ здоров'я»; А. Парменовій, учасниці тренінгу «Створення інтерактивних уроків при змішаному та дистанційному навчанні» на платформі «ІППО», перезарахована тема «Методика навчання біології в 9 класі» ОК «Методика навчання біології» (<http://bitly.ws/AUdp>); 2022 р. - А. Маршук, відповідно до пройденого курсу «Інтерактивні технології в біологічній освіті» на платформі ГО «Платформа освіти» перезарахована тема «Інтерактивне навчання біології» ОК «Методика навчання біології» (<http://surl.li/fveyv>). Результати навчання були зараховані здобувачам ВО згідно з п. 4.5 Положення <http://bitly.ws/AU6x>

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Сильні сторони: слухачам підготовчих курсів, які обрали мінімум три дисципліни при вступі у 2023 році до ХНУ на ОП у межах спеціальностей, що користають особливою державною підтримкою (до них належить ОП, що акредитується) до конкурсного балу буде додано 10 додаткових балів; в ХНУ створені можливості для перезарахування здобувачам вищої освіти результатів навчання за програмами академічної мобільності та неформальної/інформальної освіти, які регулюються відповідними документами закладу та мають конкретні приклади на ОП Середня освіта (Біологія та здоров'я людини). Позитивні практики: на сайті приймальної комісії розроблені та впроваджені на високому інформативному рівні онлайн-сервіси для вступників (пропонує «Розрахунок конкурсного балу», а також он-лайн тестування для визначення власної професійної спрямованості та спеціальностей ХНУ); для іноземних студентів існує вкладка «Information for international students», де англійською мовою представлено детальну інформацію щодо можливостей навчання іноземних здобувачів в ХНУ (на сторінці офісу міжнародних відношень також представлено інформацію щодо прийому іноземних громадян до ХНУ, підготовчі курси тощо).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Слабкі сторони: не виявлено. Недоліки: на сторінці приймальної комісії у розділі «Спеціальності університету (освітні програми)» відсутнє інформування про освітні програми ЗВО, з якими можна познайомитись лише через категорію «Освітні програми» на сайті кафедри екології та біологічної освіти. Рекомендації щодо удосконалення: відповідальному секретарю приймальної комісії до початку вступної компанії 2023 року з метою ознайомлення вступників з інформацією про ОП, на сторінці приймальної комісії розмістити короткі інформаційні довідки про ОП.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ОП має значний рівень узгодженості за підкритеріями 3.1, 3.2, 3.3, 3.4. Враховуючи сильні сторони та позитивні практики ОП, а саме: існує доступ до ОП, правила прийому на навчання є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, враховують особливості самої освітньої програми, щорічно оновлюються та оприлюднені на офіційному сайті ХНУ <https://pk.khmn.edu.ua/pravylyla-pryjomu-ta-inshi/>, а також створені можливості для визнання результатів навчання за участі у програмах академічної мобільності здобувачів та результатів неформальної освіти, які регулюються відповідними нормативними документами. Встановлено приклади такого визнання результатів навчання, як за програмами внутрішньої, так і за програмою зовнішньої академічної мобільності, а також за результатами неформальної освіти, але за відсутності взірцевого/інноваційного характеру експертна група дійшла висновку, що ОП відповідає критерію 3 з рівнем В.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Згідно «Положення про організацію освітнього процесу у ХНУ» <http://bitly.ws/AU8K> освітній процес на ОП здійснюється у формі: аудиторних занять (лекції, лабораторні, практичні та семінарські заняття), самостійної роботи, практичної підготовки, контрольних заходів. Здійснивши аналіз форм та методів навчання і викладання на ОП, що наведені в Т.3 Відомостей самооцінювання, змісту силабусів ОК (<http://ecolog.khnu.km.ua/sylabusy/>) та результатів зустрічей зі здобувачами ВО, випускниками і НПП, ЕГ констатує, що на ОП використовують різні форми та як традиційні, так і інноваційні методи навчання і викладання, які сприяють досягненню заявлених цілей та ПРН ОП в повному обсязі, а також відповідають вимогам студентоцентрованого підходу, а здобувачі мають достатній рівень академічної свободи. НПП залежно від змісту та особливостей ОК самостійно обирають і використовують проблемні та віртуальні лекції, відеоекскурсії, навчальні дискусії, технологію «світове кафе», проектні технології, аналіз ситуацій, тренінги, «мозковий штурм», дидактичні ігри, вправу «ярлики», інтерактивні плакати, різні мобільні додатки та ін. Варто зазначити, що НПП під час вибору методів навчання також ураховують і побажання здобувачів ВО, що було підтверджено здобувачами під час зустрічі. Під час організації освітнього процесу на ОП використовуються ІС «Модульне середовище для навчання» та «Електронний університет», що забезпечують вільний доступ до освітніх ресурсів та дають змогу здобувачам навчатися у зручний час. ЕГ в режимі демонстрації із наповненням ІС «Модульне середовище для навчання» ознайомив гарант ОП Скрипник С. В., а з ІС «Електронний університет» – завідувач кафедри Міронова Н. Г. Доступ до обох ІС мають здобувачі та НПП через корпоративний акаунт. Реалізація принципів академічної свободи та студентоцентрованого підходу здійснюється також і шляхом того, що здобувачі ВО можуть самостійно обирати індивідуальну траєкторію навчання, зокрема, при виборі вибіркових дисциплін здобувачі можуть їх обирати не лише з каталогу ХНУ, а й інших ЗВО, що було підтверджено здобувачами під час зустрічі (С. Вань, А. Маршук, І. Задерей, А. Тихонюк). Варто зазначити, що НПП активно підтримують зв'язок зі здобувачами ВО, в тому числі й через соціальні мережі, що сприяє підвищенню ефективності організації освітнього процесу на ОП. Здобувачі ВО задоволені організацією освітнього процесу, формами та методами навчання і викладання на ОП, що підтверджують результати регулярних анкетувань здобувачів (<http://bitly.ws/AUah>), та було засвідчено ЕГ під час онлайн-зустрічі зі здобувачами. Результати анкетувань постійно обговорюються за засіданнях кафедри (запит 2).

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Інформація щодо особливостей організації освітнього процесу з окремих ОК (їх цілей, змісту, ПРН, порядку та критеріїв оцінювання) є зрозумілою і доступною та вчасно доноситься до здобувачів ВО, що було підтверджено ЕГ під час зустрічі зі здобувачами, випускниками та НПП. ЕГ з'ясовано, що інформація про порядок та критерії оцінювання ОК міститься в силабусах, а також надається НПП на першому занятті, на початку поточних і підсумкових форм контролю, під час консультацій шляхом усного повідомлення, а також, за потреби, додатково на будь-якому занятті. Силабуси ОК перебувають у вільному доступі, оскільки розміщені на сайті кафедри екології та біологічної освіти (<http://bitly.ws/AUm7>) та в ІС «Модульне середовище для навчання», що ЕГ побачила під час демонстрації цієї ІС гарантом ОП Скрипником С. В., та було підтверджено здобувачами ВО під час зустрічі. Це дає можливість здобувачам у зручний для них час ознайомитися з необхідною інформацією.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

ЕГ встановлено, що під час реалізації ОП відбувається поєднання навчання і досліджень шляхом участі НПП та здобувачів ВО за ОП в університетських, всеукраїнських та міжнародних конференціях, наукових гуртках, у науково-дослідних роботах, що виконуються кафедрою екології та біологічної освіти на платній основі, а також у виконанні наукових тем кафедри «Професійна підготовка майбутніх вчителів біології та основ здоров'я», «Екологічна освіта та освіта для сталого розвитку» та під час написання курсових робіт. Так, упродовж навчання за ОП здобувачі ВО беруть участь у наукових гуртках «Сучасні технології навчання біології» (керівник С. Скрипник) і «Борівітер» (керівник С. Льїнський) <http://bitly.ws/AUmz>, що було підтверджено також під час зустрічі зі здобувачами ВО (С. Вань, В. Шкарупа). Щорічно на випусковій кафедрі проводиться засідання секції Конференції студентів ХНУ, на якій заслуховуються наукові доповіді здобувачів ВО <http://bitly.ws/AUmX> Здобувачі ВО активно залучаються до науково-дослідних робіт, які виконуються кафедрою на платній основі (Г. Вигонська, Ю. Качорець «Звіт про стратегічну екологічну оцінку проекту містобудівної документації «Коригування (внесення змін) генерального плану м. Хмельницький», відповідно до договору з Хмельницькою міською радою, 2021 р.) Здобувачі ВО та НПП беруть активну участь у науково-практичних конференціях різного рівня: X Всеукраїнська студентська науково-практична конференція «Професійний розвиток та становлення особистості сучасного фахівця в умовах освітнього простору», 2020 (Д. Мельник, В. Шкарупа); Всеукраїнська науково-практична конференція «Подільські читання. Охорона довкілля, збереження біотичного та ландшафтного різноманіття, природнича освіта: проблеми, перспективи, рішення», 2021 (Ю. Качорець, Д. Мельник, В. Шкарупа, А. Яночікіна та ін.); Міжнародна науково-практична конференція «Підготовка майбутніх учителів фізики, хімії, біології та природничих наук у контексті вимог Нової української школи», 2021 (І. Олійник); VII Міжнародна науково-практична конференція «Психолого-педагогічні проблеми вищої освіти в умовах сучасних викликів: теорія і практика, 2023 (І. Задерей, А. Маршук), що було підтверджено під час під час онлайн-зустрічей та є у відповідях на запит 5. Варто зазначити, що здобувачі ВО мають можливість безкоштовно публікувати результати наукових досліджень у виданнях ХНУ, що було підтверджено ЕГ проректором з наукової роботи Синюком О. М. під час зустрічі.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Оновлення змісту ОК на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі на ОП здійснюється згідно Положення про освітні програми підготовки здобувачів вищої освіти у ХНУ <http://bitly.ws/AUkJ>. На основі аналізу отриманих документів та результатів опитування здобувачів і НПП під час онлайн-зустрічей ЕГ констатує, що зміст ОК обговорюється та затверджується на засіданні випускової кафедри. Зокрема, НПП оновлюють зміст ОК з урахуванням результатів наукових досліджень, що висвітлені у наукових працях із відповідних галузей, анкетувань стейкхолдерів, підвищення кваліфікації (стажування), участі у тренінгах, семінарах, вебінарах, тощо, а також побажань здобувачів ВО. Наприклад, оновлено зміст ОК «Методика навчання біології» з урахуванням наукових досліджень Г. Білецької, О. Єфремової, О. Матеюк і С. Скрипника в темах «Інформаційні технології на уроках біології», «Методика навчання біології у 9 класі» та «Екологічна освіта у ЗЗСО»; ОК «Методика навчання основ здоров'я» у темі «Нетрадиційні методи організації навчально-виховного процесу. STEM-освіта». Зміст ОК «Основи здорового способу життя та особистої гігієни» оновлено, враховуючи наукові дослідження О. Матеюк з тайм-менеджменту, в темі «Режим дня та здоров'я людини»; ОК «Охорона біотичного і ландшафтного різноманіття», враховуючи результати досліджень Л. Казімірової, в темах «ПЗФ Хмельницької області» і «Екологічні мережі як системи охорони природної спадщини Європи»; ОК «Зоологія», за результатами досліджень регіональної фауни (О. Тарасенко, С. Льїнський), у темі «Характеристика основних систематичних груп птахів». Варто зазначити, що НПП в освітній процес за ОП активно запроваджують використання сучасних цифрових ресурсів: методичні портали для вчителів, 3D-атласи з анатомії людини, віртуальні лекції та лабораторні роботи, мобільні додатки, відкриті бази даних із біорізноманіття, платформи Zoom та Google Classroom та ін. Разом із тим, враховуючи побажання здобувачів ВО, активізовано використання інтерактивних методів навчання.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

ЕГ встановила, що міжнародна діяльність ХНУ здійснюється відповідно до Положень <http://bitly.ws/AU69>, <http://bitly.ws/AU7J> та Стратегії інтернаціоналізації ХНУ на 2022-2025 рр. <http://bitly.ws/C7Is> Інформація про міжнародну академічну мобільність постійно доводиться до відома учасників освітнього процесу за ОП, що підтверджено ЕГ під час онлайн-зустрічей зі здобувачами, НПП. ЕГ на зустрічах із НПП та здобувачами ВО, а також за результатами вивчення документів (запит 6) переконалася, що учасники освітнього процесу активно долучаються до міжнародної академічної мобільності. Так протягом останніх років закордонні стажування пройшли НПП Г. Білецька, О. Гапченко, О. Гомонюк, С. Скрипник, А. Янчишин та ін. (Польща), О. Кулешова, А. Руденко (Чехія), А. Мейш (Латвія); долучалися до участі у конкурсах А. Ганзюк (США) та міжнародних проектах С. Льїнський і М. Тарасенко (Швейцарія). У 2022 р. до міжнародної академічної мобільності долучилися здобувачі ВО за ОП І. Федчук і В. Шкарупа, котрі брали участь у програмі Erasmus+ Credit Mobility, що реалізувалася Університетом Менделя в Брно (Чехія) (запит 6). Варто зазначити, що інтернаціоналізації діяльності ХНУ також сприяють проведення онлайн занять викладачами із зарубіжних закладів освіти (L. Symochko, Португалія) та фахівцями у галузі біології (D. Hudkova, Швейцарія), а також участь НПП за здобувачів у міжнародних конференціях та інших наукових заходах, публікації НПП у зарубіжних виданнях, зокрема, індексованих у наукометричних базах Scopus та Web of Science (Г. Білецька, А. Ганзюк, О. Гомонюк, О. Єфремова, О. Кулешова, О. Магдюк, А. Мейш, А. Руденко, С. Скрипник та ін.).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Сильні сторони: доступність силабусів ОК та інших навчальних матеріалів для здобувачів; активізація використання під час реалізації ОП сучасних форм та інноваційних і інтерактивних методів навчання та викладання (технологія «світове кафе», проблемні лекції, відеоекскурсії, навчальні дискусії, проєктні технології, аналіз ситуацій, тренінги, «мозковий штурм», дидактичні ігри, вправа «ярлики», інтерактивні плакати, а також використання сучасних цифрових ресурсів: методичні портали для вчителів, 3D-атласи з анатомії людини, віртуальні лекції та лабораторні роботи, мобільні додатки, відкриті бази даних із біорізноманіття, тощо) з дотриманням студентоцентрованого підходу і принципів академічної свободи; активна участь НПП (закордонні стажування Г. Білецька, О. Гапченко, О. Гомонюк, С. Скрипник, А. Янчишин та ін. (Польща), О. Кулешова, А. Руденок (Чехія), А. Мейш (Латвія); участь у конкурсах А. Ганзюк (США) та міжнародних проєктах С. Льїнський і М. Тарасенко (Швейцарія)) та здобувачів (І. Федчук і В. Шкарупа (Чехія, 2022) у міжнародній академічній мобільності. Позитивні практики: відповідність форм і методів навчання та викладання цілям і програмним результатам навчання. Постійний перегляд та оновлення змісту ОК з урахуванням пропозицій НПП, гаранта ОП та здобувачів. Залучення під час реалізації ОП до проведення онлайн занять іноземних викладачів та фахівців.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Слабкі сторони: не виявлено. Недоліки: не виявлено. Рекомендації щодо удосконалення: протягом нового навчального року НПП рекомендується більш активно залучати здобувачів до міжнародної співпраці, шляхом участі їх у міжнародних конференціях, в тому числі й тих, що відбуваються за кордоном, проєктах, семінарах, тощо.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Освітня програма та освітня діяльність загалом відповідають критерію 4 за усіма підкритеріями. Впроваджені форми і методи навчання та викладання на ОП сприяють досягненню заявлених цілей і ПРН в повному обсязі та відповідають вимогам студентоцентрованого підходу. Здобувачі задоволені якістю організації освітнього процесу на ОП та мають достатній рівень академічної свободи; доступ до вільного вибору дисциплін як у ХНУ, так і на базі інших ЗВО; вільний доступ до силабусів та інших джерел необхідної інформації, можуть поєднувати навчання з науковими дослідженнями. Зважаючи на все вище зазначене та відсутність слабких сторін, ЕГ зробила висновок, що ОП відповідає критерію 4 з рівнем В.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Контрольні заходи та оцінювання навчальних досягнень здобувачів у ХНУ здійснюються відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у ХНУ <http://bitly.ws/AU8K> і Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ <http://bitly.ws/AUn2> та є чіткими і зрозумілими, що підтверджує ЕГ, зважаючи на результати опитування здобувачів та НПП під час онлайн-зустрічей. Інформація про форми контролю та критерії оцінювання міститься в силабусах, а також повідомляється здобувачам НПП на першому занятті, що забезпечує їх чіткість та зрозумілість. За потреби, форми контролю та критерії оцінювання здобувачам додатково повідомляються на заняттях протягом періоду вивчення ОК. Здобувачі вищої освіти під час зустрічі підтвердили цю інформацію. Основними видами контролю та оцінювання результатів навчання здобувачів ВО на ОП є поточний і підсумковий (семестровий, підсумкова атестація), які проводяться згідно графіка освітнього процесу в ХНУ та зазначені в силабусах ОК. Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час аудиторних занять у різних формах (усне опитування, тестування, захист лабораторних та практичних робіт, доповідей і проєктів, тощо). Підсумковий семестровий контроль здійснюється у формі заліку чи екзамену залежно від ОК. Залік виставляється по завершенню теоретичного навчання на підставі результатів поточного оцінювання роботи здобувачів ВО на лабораторних, практичних і семінарських заняттях, а також результатів контрольних заходів і самостійної роботи, а

зароблений бал повідомляється здобувачам на останньому занятті. Іспит складається під час екзаменаційної сесії в формі письмового тестування в ІС Модульне середовище для навчання. Здобувачі ВО протягом семестру можуть бачити й контролювати отримані поточні бали, адже в ЗВО є електронний журнал, доступ до якого здобувачі мають через корпоративний акаунт в ІС Електронний університет в будь-який зручний час, а загальна оцінка за ОК виставляється НПП в електронну відомість в ІС Електронний університет. Варто зазначити, що на підсумкове оцінювання (екзамен), залежно від форми навчання, відводиться для здобувачів денної форми 40% та заочної форми 50% балів від загальної кількості. Інформація щодо результатів поточного і підсумкового контролю є доступною для здобувачів ВО, НПП, кураторів груп, завідувача кафедри, декана факультету. Підсумкова атестація здійснюється в формі кваліфікаційного екзамену, який є комплексним та включає завдання для перевірки ПРН з усіх ОК.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

За спеціальністю 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти стандарт відсутній. ЕГ з'ясувало, що форми та процедура проведення атестації здобувачів вищої освіти на ОП здійснюються відповідно до наступних документів, які є на офіційному сайті ЗВО в загальному доступі: Положення про організацію освітнього процесу у ХНУ <http://bitly.ws/AU8K>; Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ <http://bitly.ws/AUn2>; Положення про атестацію здобувачів вищої освіти у ХНУ <http://bitly.ws/AUn6>; Положення про систему забезпечення академічної доброчесності у ХНУ <http://bitly.ws/AUkL>. Підсумкова атестація проводиться в формі кваліфікаційного екзамену

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ЕГ з'ясувало, що чіткість та зрозумілість процедур проведення контрольних заходів у ХНУ визначається наступними Положеннями: Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ <http://bitly.ws/AUn2>; Положення про атестацію здобувачів вищої освіти у ХНУ <http://bitly.ws/AUn6>; Положення про систему забезпечення академічної доброчесності у ХНУ <http://bitly.ws/AUkL>. Процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у ХНУ регламентуються Положенням про запобігання і врегулювання конфліктних ситуацій у ХНУ <http://bitly.ws/AUoR>. З метою запобігання конфліктних ситуацій в освітньому процесі на ОП регулярно здійснюється анкетування здобувачів ВО щодо об'єктивності оцінювання результатів навчання (<http://bitly.ws/AUah> анкета «Оцінка навчальної дисципліни»), а отримані результати обговорюються на засіданнях кафедри. Опитування здобувачів показало, що вони обізнані з формами контрольних заходів, критеріями оцінювання ПРН, порядком оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, вважають їх об'єктивними та зрозумілими. Порядок повторного проходження контрольних заходів у ХНУ здійснюється відповідно до Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ <http://bitly.ws/AUn2> і Положення про організацію освітнього процесу у ХНУ <http://bitly.ws/AU8K>. Ліквідація академічної заборгованості із семестрового контролю відбувається під час екзаменаційної сесії або за графіком, встановленим деканатом. Повторне складання семестрового контролю з ОК допускається двічі: перший раз викладачу, другий – комісії, яку призначає декан факультету. Об'єктивність екзаменаторів забезпечується використанням тестового контролю в ІС Модульне середовище для навчання; регулярним та вчасним заповнення НПП електронного журналу в ІС Електронний університет, доступ до якого мають усі здобувачі, які навчаються в одній групі; публічним захистом звітів із практик та курсових робіт, а також тим, що повторне складання екзамену в випадку незадовільної оцінки здійснюється за присутності комісії. Випадків оскарження результатів проведення контрольних заходів на ОП виявлено не було, хоч із процедурами оскарження здобувачі ознайомлені та розуміють їх, що було підтверджено ЕГ під час зустрічі зі здобувачами ВО.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

ЕГ вважає, що в ХНУ наявна чітка і зрозуміла політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності всіма учасниками освітнього процесу, що регламентуються наступними документами: Статут Хмельницького національного університету (затверджений наказом МОН України № 415 від 06.05.2022) <http://bitly.ws/AU4n>; Стратегія розвитку Хмельницького національного університету на 2021-2025 рр. <http://bitly.ws/AU8c>; Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у ХНУ <http://bitly.ws/AUqP>; Положення про систему забезпечення академічної доброчесності в ХНУ <http://bitly.ws/AUkL>; Положення про діяльність Хмельницького національного університету у сфері інтелектуальної

власності <http://bitly.ws/AUqX>; Положення про участь стейкхолдерів у процедурах забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у ХНУ <http://bitly.ws/AUr3>. Під час зустрічей зі здобувачами, НПП, випускниками, представниками студентського самоврядування, ЕГ з'ясувала, що всі учасники освітнього процесу в ХНУ підписують Декларацію про дотримання Кодексу академічної доброчесності <http://bitly.ws/AUoL>, а до відповідальності за порушення академічної доброчесності можуть бути притягнуті всі учасники освітнього процесу. Основними видами відповідальності здобувачів є повторне оцінювання, повторне проходження ОК, позбавлення академічної стипендії, відрахування із ЗВО тощо. Основними видами відповідальності НПП є відмова у присудженні або позбавлення присудженого наукового ступеня, відмова у присвоєнні або позбавлення присвоєного вченого звання, позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів або займати визначені законом посади тощо. Популяризацію академічної доброчесності здійснюють куратори груп, НПП, гарант ОП; відділ забезпечення якості вищої освіти ХНУ систематично організовує та проводить заходи з здобувачами ВО щодо дотримання академічної доброчесності <http://bitly.ws/AUry>; інформаційну підтримку щодо принципів академічної доброчесності здійснює наукова бібліотека ХНУ <http://bitly.ws/AUrI> та організовує тематичні заходи <http://bitly.ws/C7Ix>. Варто зазначити, що на сайті відділу забезпечення якості вищої освіти ХНУ є скринька для пропозицій і відгуків щодо дотримання академічної доброчесності <http://surl.li/fuwxl>. Учасники освітнього процесу також можуть скористатися скриньками довіри, які є у навчальному корпусі № 4 та на сайті ХНУ <http://bitly.ws/AUrE> і кафедри екології та біологічної освіти <http://bitly.ws/AUnp>. ЕГ під час зустрічі зі здобувачами та НПП з'ясувала, що всі вони чітко розуміють правила дотримання академічної доброчесності та процедури і види відповідальності в разі її порушення. Технологічно перевірка на плагіат наукових праць у ХНУ здійснюється за допомогою спеціалізованих програмно-технічних програм Anti-Plagiarism (запит 10). Зустрічі з фокус групами та аналіз документації засвідчили, що фактів порушення НПП та здобувачами на ОП академічної доброчесності не виявлено.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Сильні сторони: у ХНУ є потужна нормативна база документів щодо контрольних заходів і оцінювання здобувачів вищої освіти та академічної доброчесності, з якою можна ознайомитися на офіційному сайті ЗВО (Положення про організацію освітнього процесу у ХНУ, Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ, Положення про атестацію здобувачів вищої освіти у ХНУ, Положення про запобігання і врегулювання конфліктних ситуацій у ХНУ, Положення про систему забезпечення академічної доброчесності у ХНУ, Положення про діяльність Хмельницького національного університету у сфері інтелектуальної власності; Положення про участь стейкхолдерів у процедурах забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у ХНУ), а також є Декларація про дотримання Кодексу академічної доброчесності; критерії та процедура оцінювання є чіткими і зрозумілими для всіх учасників освітнього процесу; прозорість та об'єктивність оцінювання ПРН досягається використанням тестової системи контролю і наявністю електронного журналу; здобувачі освіти обізнані з формами контрольних заходів та критеріями оцінювання, процедурою оскарження результатів навчання; з принципами академічної доброчесності та основними видами відповідальності за її порушення здобувачі та НПП обізнані в повній мірі. Позитивні практики: наявність інформаційних систем Модульне середовище для навчання та Електронний університет; підписання усіма учасниками освітнього процесу у ХНУ Декларації про дотримання Кодексу академічної доброчесності

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Слабкі сторони: не виявлено. Недоліки: у силабусах відсутня чітка та зрозуміла інформація щодо критеріїв оцінювання за кожним видом діяльності. Рекомендації щодо удосконалення: НПП на 2023-2024 н.р. у силабусах ОК зазначити критерії оцінювання за кожним видом діяльності.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

ОП має повний рівень узгодженості з якісними характеристиками за підкритеріями 5.2, 5.3, 5.4 та частковий за підкритерієм 5.1, що й стало вирішальним при оцінюванні. А саме: об'ємна нормативна база документів щодо контрольних заходів і оцінювання здобувачів вищої освіти та академічної доброчесності у відкритому доступі; чітка і прозора процедура контрольних заходів; можливість оскаржити результати оцінювання; обізнаність здобувачів із формами та критеріями оцінювання; чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності; систематична популяризація академічної доброчесності, відсутність випадків її порушення; наявність Декларації про дотримання Кодексу академічної доброчесності та ІС Модульне середовище для навчання і Електронний університет. Все це в цілому свідчить про відповідність ОП критерію 5 з рівнем В. А визначений

недолік, у контексті підкритерію 5.1., а саме, у силабусах відсутня чітка та зрозуміла інформація щодо критеріїв оцінювання за кожним видом діяльності, не є суттєвим та не перешкоджає ефективному оцінюванню програмних результатів навчання. За умови впровадження наданої рекомендації може бути виправлений при поточній модернізації ОП у 2023 році.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

ЕГ констатує, що академічна та професійна кваліфікація НПП, що забезпечують викладання освітніх компонентів ОП, в основному відповідає вимогам ліцензійних умов провадження освітньої діяльності. Проаналізувавши відомості самооцінювання, зокрема, дані таблиці 2 та інформацію про викладачів, що розміщена на сайті кафедри, ЕГ пересвідчилася, що викладання на ОП забезпечують 18 НПП, з них 2 – доктори наук, професори, 14 – канд. наук, доцентів та 2 – старші викладачі. 12 викладачів мають публікації у виданнях, що індексуються в наукометричних базах Web of Science або Scopus (Білецька Г.А., Скрипник С.В., Хіміч В.Л., Мейш А.В., Магдюк О.В., Єфремова О.О. та ін.). 9 викладачів проходили закордонні стажування (Білецька Г.А., Скрипник С.В., Гапченко О.В., Гомонюк О.М., Мейш А.В., Єфремова О.О. та ін. (Польща); Кулешова О.В., Руденко А.І. (Чехія), А. Мейш (Латвія)). НПП є авторами монографій (Казімірова Л.П., Гомонюк О.М., Гапченко О.В.) або навчальних посібників (Гапченко О.В., Магдюк О.В., Молотай Л.А., Ткачук Г.С.). Більшість НПП мають методичні рекомендації (Скрипник С.В., Хіміч В.Л., Казімірова Л.П., Білецька Г.А. та ін.). Тематика наукових публікацій НПП загалом відповідає змісту ОК, які вони викладають. Варто зазначити, що окремі НПП мають недостатню публікаційну активність (Казімірова Л.П., Тарасенко М.О., Ільїнський С.В., Молотай Л.А.).

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедура конкурсного добору НПП здійснюється прозоро та відповідно до Порядку проведення конкурсного відбору на заміщення вакантних посад НПП ХНУ <http://bitly.ws/AUrP>. Оголошення про конкурс оприлюднюється на офіційному сайті ХНУ в установлені строки. Кандидатури обговорюються на засіданнях кафедр, затверджуються на засіданнях вчених рад факультетів або Вченої ради ХНУ (посади завідувача кафедри і професора). Під час онлайн-зустрічі з гарантом та менеджментом університету ЕГ встановила, що при конкурсному відборі НПП ураховуються наступні критерії: наявність наукового ступеня чи вченого звання; відповідність освітньої та/або професійної кваліфікації ОК, що буде забезпечувати НПП; активність НПП у підвищенні кваліфікації; наявність досягнень у професійній діяльності, що відповідають пункту 38 Ліцензійних вимог; інші показники, визначені пп. 3.7-3.10 <http://bitly.ws/AUrP>, а також рейтинг НПП, які працюють у ХНУ, та результати анкетувань здобувачів. У ХНУ здійснюється щорічний моніторинг рівня професіоналізму викладачів шляхом складання рейтингу НПП, проведення відкритих занять та за результатами анонімного опитування здобувачів ВО (<http://bitly.ws/AUah> анкета «Оцінка навчальної дисципліни»). Так, рейтингові показники науково-педагогічної діяльності НПП впродовж року встановлюються відповідно до Положення про щорічне рейтингове оцінювання роботи науково-педагогічних працівників університету <http://bitly.ws/AUrX>.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

ЕГ встановила, що залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу на ОП здійснюється відповідно до Положення про участь стейкхолдерів у процедурах забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у ХНУ <http://bitly.ws/AUr3>. ЗВО активно залучає представників роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу на ОП шляхом проведення навчальних занять, гостьових лекцій, відкритих зустрічей, консультування здобувачів на базах практики, залучення до підсумкової атестації. Так у 2022 р. головою екзаменаційної комісії була Лисиченко Н.С. (заступник директора з НВР, вчитель біології Лісогринівського ліцею), що було підтверджено під час зустрічі з роботодавцями. На ОП також систематично проводяться відкриті зустрічі з представниками роботодавців: Н. Лисиченко (2022 р.), М. Тарасенко (фахівець відділу загальної середньої, позашкільної освіти та кадрового забезпечення Управління освіти і науки Кам'янець-Подільської МР, 2023 р.), Т. Дупляк (начальник відділу Управління Державної служби якості освіти у Хмельницькій області, 2022), В. Климчуком (директор Хмельницького обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді, 2021) та ін., про що свідчить інформація, розміщена на сайті кафедри <http://bitly.ws/AUsh>. З метою реалізації ефективної практичної підготовки здобувачів під час проходження ними практик, ЗВО заздалегідь укладає угоди для проходження практики з ЗЗСО (запит 3). Варто зазначити, що роботодавці залучаються і до обговорення проєктів ОП, у чому ЕГ переконалася під час онлайн-зустрічі та аналізу інформації, розміщеної на сайті кафедри. Результати онлайн зустрічі з роботодавцями також довели, що вони готові приймати на роботу випускників цієї ОП і задоволені співпрацею з ХНУ, а директор Хмельницької середньої загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 25 імені Івана Огієнка – Душкевич І.Г. наголосив, що у нього в ЗЗСО працює вчителем біології здобувачка цієї ОП Олійник Ірина, роботою якої він дуже задоволений.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Аналіз інформації з сайту (запит 7, <http://bitly.ws/AUsh>), дозволяє ЕГ констатувати, що ЗВО активно долучає до проведення аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі та представників роботодавців як вітчизняних, так і іноземних. Так, на умовах сумісництва до викладання ОК «Зоологія» залучено вчителя біології Хмельницької гімназії № 1 ім. В. Красицького Львівського С.В.; ОК «Фізіологія людини і тварин» та «Фізіологія рослин» – фахівця відділу загальної середньої, позашкільної освіти та кадрового забезпечення Управління освіти і науки Кам'янець-Подільської МР Тарасенка М.О. Окремі аудиторні заняття з ОК «Методика навчання біології» проведено Л. Мирною (старший викладач кафедри теорії і методик природничо-математичних дисциплін і технологій ХОІППО) та В. Віркун (вчитель біології НВК № 4); з ОК «Методика навчання основ здоров'я» – Л. Мирною та Г. Поліщук (методист ХОІППО); з ОК «Біохімія з основами молекулярної біології» – І. Назарко (доцент кафедри харчової біотехнології і хімії ТНТУ ім. І. Пулюя); з ОК «Зоологія» – О. Брезгуною (доцент кафедри зоології ХНПУ ім. Г. Сковороди) та В. Кавурка (науковий співробітник відділу ентомології і фондів колекцій Інституту зоології ім. І.І. Шмальгаузена НАН України), з ОК («Основи здорового способу життя і особистої гігієни» – О. Іваницьким (завідувач відділу навчання Хмельницького обласного центру екстренної медичної допомоги і медицини катастроф), з ОК «Ботаніка» – С. Ємельяною (старший науковий співробітник відділу геоботаніки та екології Інституту ботаніки ім. М. Г. Холодного НАН України) та ін., про що свідчить інформація, розміщена за посиланням: <http://bitly.ws/AUsh>. До забезпечення освітнього процесу на ОП також долучалися іноземні професіонали-практики. Так у 2023 р. лекцію на тему «Нуклеїнові кислоти» з ОК «Біохімія з основами молекулярної біології» провела D. Gudkova (к.б.н. у галузі молекулярної біології, фахівець із секвенування ДНК у компанії «Fasteris» (Женева, Швейцарія)) та лекцію на тему «Вектори поширення антибіотикорезистентних мікроорганізмів у екосистемах» з вибіркового ОК «Основи біотехнологій» провела Л. Симочко (к.б.н., професор Коїмбрського університету (CU) та Коїмбрського політехнічного інституту (ISEC-IPC) у галузі екології та енвайронментальної мікробіології (Португалія)).

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Професійний розвиток НПП ХНУ регламентується Положенням про підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників ХНУ <http://bitly.ws/AU7J> та здійснюється шляхом підвищення кваліфікації, проходження стажування, участі в науково-практичних конференціях, семінарах, під час залучення до виконання різних проєктів. Згідно положення підвищення кваліфікації НПП може відбуватися в рамках внутрішньої або міжнародної академічної мобільності. Так, більшість викладачів, що залучені на ОП, пройшли закордонне стажування: Кулешова О.В., Руденок А.І., 2022 (Чехія); Мейш А.В., 2022 (Латвія); Янчишин А.М., 2022; Скрипник С.В., 2021; Гапченко О.В., 2020, 2022; Гомонюк О.М., 2019; Магдюк О.В., 2019; Білецька Г.А., 2018 (Польща). Варто зазначити, що частина НПП, підвищували кваліфікацію як у ХНУ, так і в інших ЗВО України: Казімірова Л.П. (2022); Матеюк О.П. (2022, 2020); Білецька Г.А., Ткачук Г.С., Хіміч В.Л., Ганзюк А.Я. (2021); Скрипник С.В. (2020, 2021); Єфремова О.О., Тарасенко М.О. (2020); Львівський С.В. (2019). Для сприяння професійному розвитку НПП в Університеті функціонує Центр післядипломної освіти <http://bitly.ws/AUsu>, який забезпечує підвищення кваліфікації викладачів. На базі центру НПП, що працюють на ОП, пройшли наступні курси: «Розвиток професійних компетентностей» (Гапченко О.В. та Молотай Л. А., 2022), «Ресурси та методи проведення навчальних занять online в умовах карантину» (Кулешова О.В., Мейш А.В., 2021); «Педагогічна майстерність» (Єфремова О.О., Матеюк О.П., Руденок А.І. та ін., 2020). Моніторинг рівня професіоналізму викладачів здійснюється шляхом проведення відкритих занять, опитування здобувачів ВО, рейтингового оцінювання. Щодо фінансування, то Міронова Н.Г., під час зустрічі ЕГ з НПП, наголосила на тому, що внутрішнє стажування здійснюється в закладах-партнерах безкоштовно, за рахунок двостороннього обміну; в ХНУ також є багато різних програм, на яких викладачі можуть пройти внутрішнє стажування. Стосовно закордонних стажувань, то вона зазначила, що в університеті працює відділ міжнародних зв'язків, який заключає договори з іноземними ЗВО та установами, на базі яких НПП можуть пройти стажування, а зважаючи на ситуацію в нашій країні, заклади-партнери пропонують стажування безкоштовно. У випадку потреби відрядження оплачуються відповідно до тих норм, які діють в університеті і є загальними для усіх ЗВО України. ЕГ констатує, що ХНУ сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з вітчизняними та іноземними ЗВО і установами.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

За результатами онлайн-зустрічей з гарантом ОП, НПП, керівництвом ЗВО, ЕГ дійшла висновку, що в ХНУ діє система заходів стимулювання викладацької майстерності НПП: нагородження грошовою премією, цінним подарунком, почесною грамотою; оголошення подяки; занесення в Книгу пошани, на Дошку пошани. Ці процедури регламентовані Правилами внутрішнього трудового розпорядку ХНУ <http://bitly.ws/AUwG> Так, грошовими преміями відзначені Білецька Г.А. (2023), Казімірова Л.П. (2022, кілька премій протягом року), Руденок А.І. (2022), Хіміч В.Л. (2021), Магдюк О.В. (2021) (запит 4). Грамоти ХНУ мають Гомонюк О.М., Єфремова О.О., Кулешова О.В., Янчишин А.М. Проаналізувавши результати зустрічей з НПП та менеджментом університету і накази про заохочення НПП (запит 4), ЕГ вважає позитивною практикою ХНУ здійснення щорічних преміювань НПП кожної

кафедри за високі показники в роботі, що визначаються за результатами річної рейтингової оцінки викладачів згідно Положення про щорічне рейтингове оцінювання роботи науково-педагогічних працівників <http://bitly.ws/AUrX>. За результатами щорічного рейтингового оцінювання по три НПП з кожної кафедри ЗВО, які мають найвищі бали, отримують грошові винагороди. Так, у 2022 р. таку премію отримали Міронова Н.Г., Казімірова Л.П. та Дячук А.О., а в 2020 р. Міронова Н.Г., Білецька Г.А. та Дячук А.О. (запит 4). Варто зазначити, що у ХНУ діє також система преміювання НПП за друк наукових статей в журналах, що індексуються в Scopus і Web of Science Core Collection, що було підтверджено ЕГ під час зустрічі з НПП. Зокрема, Міронова Н.Г. в березні 2023 р. отримала премію, а щодо інших викладачів, хто має відповідні публікації, то вона наголосила, що всі необхідні подання оформлені і вони чекають на виплату премії.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Сильні сторони: діє прозора процедура конкурсного відбору НПП; на ОП активно залучаються роботодавці та професіонали-практики (іноземні: Д. Гудкова (Швейцарія), Л. Симочко (Португалія) та вітчизняні: С. Ільїнський, Л. Мирна, В. Віркун, Г. Поліщук, І. Назарко, О. Брезгунова, В. Кавурка, О. Іваницький, С. Ємельянова та ін.), що сприяє досягненню цілей навчання та ПРН; налагоджена система матеріального (зокрема, щорічні преміювання НПП кожної кафедри за високі показники в роботі; преміювання НПП за друк наукових статей в журналах, що індексуються в Scopus і Web of Science Core Collection, нагородження цінним подарунком, тощо) та морального (нагородження почесною грамотою; оголошення подяки; занесення в Книгу пошани, на Дошку пошани) заохочення НПП; наявність Центру післядипломної освіти, який систематично забезпечує підвищення кваліфікації викладачів ХНУ та інших ЗВО. Позитивні практики: щорічні преміювання НПП кожної кафедри за високі показники в роботі.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слабкі сторони: не виявлено. Недоліки: недостатня публікаційна активність окремих НПП (Л. Казімірова, М. Тарасенко, С. Ільїнський, Л. Молотай), що залучені на ОП. Рекомендації щодо удосконалення: впродовж 2023-2025рр. продовжувати активно залучати до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців до освітнього процесу на ОП; протягом 2023-2024 н.р. НПП активізувати публікаційну активність, насамперед шляхом друку наукових статей у фахових виданнях.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ОП має повний рівень узгодженості з якісними характеристиками за підкритеріями 6.2, 6.3, 6.4, 6.5, 6.6 та частковий за підкритерієм 6.1, що й стало вирішальним при оцінюванні. А саме: прозора процедура конкурсного відбору НПП; активне залучення роботодавців та професіоналів-практиків на ОП; ефективна система морального та матеріального заохочення НПП, в тому числі й щорічні преміювання НПП кожної кафедри за високі показники в роботі; наявність Центру післядипломної освіти, який сприяє професійному розвитку викладачів. Все це в цілому свідчить про відповідність ОП критерію 6 з рівнем В. А визначений недолік, у контексті підкритерію 6.1, а саме, недостатня публікаційна активність окремих НПП (Л. Казімірова, М. Тарасенко, С. Ільїнський, Л. Молотай), що залучені на ОП, не перешкоджає досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання. За умови впровадження наданої рекомендації може бути усунений у 2023- 2024 н. р.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Кафедра екології та біологічної освіти, на якій реалізується ОП, розміщена у 1 корпусі ХНУ, включає: кабінет завідувача, кімнату для викладачів, 4 лабораторії – лабораторія мікроскопії, лабораторія біології, лабораторія техноекології, навчально-методичний центр біологічної та екологічної освіти, лабораторно-практичний кабінет, лекційну аудиторію (з мультимедіа), 2 комп'ютерних класи. Усі навчальні аудиторії обладнані сучасними лабораторними та офісними модульними меблями, наочним ілюстративним матеріалом та технічними засобами. В

ХНУ діє мережа доступу до Wi-Fi у всіх корпусах та тимчасових укриттях, завдяки чому є можливість організувати освітній процес застосовуючи різні технологічні рішення та прийоми. ЕГ впевнилася в цьому під час відео-екскурсії університетом. Лабораторії кафедри оснащені навчальними стендами, сучасним лабораторним приладдям та посудом, різноманітним сучасним устаткуванням та новітніми портативними приладами. Впродовж 2021-23 н.р. кафедра екології та біологічної освіти була поповнена сучасним матеріально-технічним ресурсом, а саме: спектрофотометром ПЕ-5300ВІ, дистилатором ДЕ-04М, дозиметром-радіометричним, іонометром, пульсоксиметром, мікроскопами (тринокулярний, бінокулярний, монокулярний), біноклями, інтерактивною дошкою, моделлю перерізу нирки, нефронів, кровеносних судин, будови мембрани клітини, моделлю мозку людини, моделлю черепа людини, моделлю ока людини, моделлю скелета людини, вагами аналітичними, тощо. ЕГ мала змогу ознайомитися із обладнанням під час огляду матеріально-технічної бази університету. ЗВО матеріально підтримує НПП, які викладають на ОП шляхом преміювання (запит 4), що було підтверджено під час інтерв'ювання із допоміжними структурними підрозділами університету. ЗВО містить достатню кількість навчальних корпусів, актову залу, їдальні, спортивні зали <http://surl.li/gqenc>, бібліотеку та читальні зали <http://surl.li/gvgje>, гуртожитки і ботанічний сад ХНУ <http://ecolog.khnu.km.ua/2022/05/03/na-try-tyzhni-piznishe-pochaly-kvitnuty-dereva-u-botanichnomu-sadu-hnu/>, що є невід'ємною частиною факультету, для проведення навчальних та науково-дослідної роботи викладачів та здобувачів. В університеті з будь якого комп'ютера, який має ІР-адресу ХНУ доступні платформи Scopus і Web of Science. На сайті бібліотеки є електронний каталог http://lib.khmn.edu.ua/asp/php/page_lib.php, що забезпечує вільний доступ до необхідної літератури в умовах дистанційного навчання також студенти зазначили, що вони можуть замовити літературу у бібліотеці дистанційно та прийти її забрати у будь-який час. Під час інтерв'ювання здобувачі зазначили, що вони задоволені матеріально-технічною базою ОП та відзначають, що вона сучасна. ЕГ вважає, що матеріально-технічна база на високому рівні дозволяє реалізовувати освітню програму.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час онлайн-зустрічей було з'ясовано, що доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів університету, які є потрібні для навчання і наукової діяльності, як здобувачів, так і НПП, є безкоштовним та вільнодоступним. Здобувачі вищої освіти та НПП мають можливість отримати інформацію із різних інформаційних джерел, а саме з: – інформаційних систем «Електронний університет», «Модульне середовище для навчання», доступних для здобувачів ХНУ за персональними паролями та надають відкритий доступ до електронного розкладу занять, індивідуальних навчальних планів, інформаційних матеріалів дисциплін, що постійно оновлюються; – сайту Університету; – соціальних мереж: Facebook та інші; – бібліотеки, яка має автоматизовану систему віртуального обслуговування слухачів, надає доступ до платформ Web of Science, Scopus, Springer, ScienceDirect, книгообмін (замовлення з інших бібліотек України), Інституційний репозитарій тощо.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Освітнє середовище в ЗВО є безпечним для всіх учасників освітнього процесу за ОП. Це реалізовано за рахунок комплексного підходу: пропускового режиму, системи сигналізації, камер відеоспостереження, створення тимчасових укриттів на території університету та системи оповіщення про небезпеку, це підтверджується документами, що були надані (запит 11). Навчальні аудиторії та лабораторії оснащені відповідно до вимог там наявні вогнегасники, інструкції, аптечками, на кожному з поверхів у корпусах є плани евакуації, що відмічала ЕГ під час онлайн-екскурсії університетом. Також в університеті є документи, які регламентують діяльності з охорони праці і пожежної безпеки. Вони є у вільному доступі на сайті ХНУ <http://bitly.ws/C7IA>. Лабораторні роботи проводяться відповідно до інструкції з охорони праці, всі учасники освітнього процесу регулярно проходять інструктажі <http://bitly.ws/C7IE>, що підтвердили здобувачі при онлайн-зустрічі, та ведеться журнал реєстрації інструктажів з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності. В університеті працює психологічна служба <http://bitly.ws/AUxo>, і в разі потреби здобувачі можуть звернутися за підтримкою та отримати кваліфіковану допомогу. Служба психологічної підтримки проводить заходи: такі як тренінги «Подолання страху публічних виступів» <https://ps-sluzhba.khmn.edu.ua/trening-podolannya-strahu-publichnyh-vystupiv/> і «Перша психологічна допомога у кризових та екстремальних ситуаціях» <https://ps-sluzhba.khmn.edu.ua/vidbuvsya-trening-persha-psyhologichna-dopomoga-u-kryzovyh-ta-ekstremalnih-sytuaciyah/> та просвітницькі «Попередження вживання наркотиків» <https://ps-sluzhba.khmn.edu.ua/prosvitnyczko-profilaktychnyj-zahid-poperedzhennya-vzhivannya-narkotyktiv/>, про що експертна група була повідомлена здобувачами під час інтерв'ювання. Також вони наголосили, що зазначені заходи для них є корисними, а практичні поради використовують у житті. Викладачі, які викладають на ОП, під час інтерв'ювань також зазначали про можливість звернення до Психологічної служби у разі потреби.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

В університеті дбають про підтримку здобувачів та для цього створені різні канали комунікації, а саме: за освітню підтримку відповідає гарант ОП, куратор, завідувач кафедри, де реалізується ОП та інформаційна система «Модульне середовище для навчання», організаційну забезпечує випускова кафедра на чолі із завідувачем кафедри, Гарантом ОП та куратором групи, деканатом гуманітарно-педагогічного факультету, навчальним відділом, студентським самоврядуванням. Освітній процес неможливий без використання ІС «Електронний університет» <http://surl.li/gvgyi>, що забезпечує доступ здобувачам до індивідуальних навчальних планів, електронного журналу та електронного розкладу занять; інформаційну підтримку забезпечує вебсайт університету, на якому у вільному доступі є ОП <http://surl.li/gvgyp>. На сторінці кафедри <http://bitly.ws/AUnp> представлено інформацію про НПП, навчальну і наукову роботу, заходи, що проводяться кафедрою; консультативна підтримка здобувачів реалізується деканатом та кафедрою використовуючи для цього різні мобільні засоби комунікації (Viber, Facebook, Instagram, Zoom, Telegram) та за допомогою усного спілкування, про що повідомляли здобувачі та представники студентського самоврядування під час інтерв'ювань на відповідних онлайн-зустрічах; соціальну підтримку веде первинна профспілкова організація студентів ХНУ, студентська рада та Психологічна служба <http://bitly.ws/AUxo>. Здобувачі мають можливість отримувати необхідну підтримку через скриньку довіри як електронну <https://khmnu.edu.ua/skrynka-doviry/>, так і звичайну, яку продемонстрували експертній групі під час відео-екскурсії. Також на різних онлайн-зустрічах здобувачі зазначають під час інтерв'ювань, що комунікація відбувається безпосередньо із ректором університету напругу без посередників через мобільні застосунки та усне спілкування у будь-який зручний час для здобувача. В університеті проводяться опитування <https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSd1SBrs6K-VCswkACz86KtixcQmiDJoZMFGM3AyhleJ2pRrIA/viewform>, щодо задоволення підтримкою здобувачів, з яких видно, що здобувачі задоволені нею https://docs.google.com/forms/d/1Hf5uLK-ovmaZT_msODNSoCfGPLaGXBaXjqIXzaMZv1U/viewanalytics.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

У ЗВО для осіб з особливими освітніми потребами розроблено та діє Порядок супроводу (надання допомоги) особам з особливими освітніми потребами для перебування на території ХНУ <http://bitly.ws/AUKc>. Ці особи можуть навчатися, як в загальних групах – для цього пари можна ставити на першому поверсі університету, так і за індивідуальним графіком. Про що ЕГ була повідомлена під час інтерв'ювань з викладачами та адміністрацією ЗВО. Для осіб з особливими освітніми потребами створено безперешкодний доступ до навчальних приміщень, наявні пандуси. Для таких здобувачів облаштовано кімнати гігієни (відповідно до вимог ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення»). При демонстрації матеріально-технічної бази ЕГ було представлено такі гігієнічні кімнати. Також в університеті діють Лабораторія інклюзивної педагогіки <http://bitly.ws/C7IZ>, Лабораторія з ерготерапії <http://bitly.ws/AUxu>, що були продемонстровані під час відео-екскурсії університетом та було зазначено, що для таких здобувачів заняття можуть проводитися в аудиторіях, які відповідним чином обладнані. Здобувачі вищої освіти з особливими освітніми потребами (за станом фізичного здоров'я; вагітні та молоді мами; здобувачі, що працевлаштовані) мають право навчатися за індивідуальним графіком у загальних групах, про що засвідчив у ході зустрічі з ЕГ відповідальний секретар приймальної комісії та підтвердили здобувачі. Здобувачів із особливими освітніми потребами, що навчаються на цій ОП, не має.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

На офіційному веб-сайті закладу вищої освіти є електронна скринька довіри <https://khmnu.edu.ua/skrynka-doviry/> та в університеті є звичайна скринька довіри про що нам повідомляли здобувачі під час інтерв'ювань. В університеті є інформаційні стенди, де представлена інформація, що буде корисна для здобувача, який перебуває у складних умовах. У ХНУ наявні чіткі та зрозумілі процедури вирішення конфліктних ситуацій, які регулюються «Положенням про запобігання і врегулювання конфліктних ситуацій у ХНУ» <http://bitly.ws/AUoR>. Антикорупційна діяльність <http://bitly.ws/AUEU>, також щорічно в університеті розробляється Антикорупційна програма <https://khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/antikorupczijna-programa-hnu-2022.pdf>, яка регулює антикорупційну діяльність у ЗВО. На ОП звернень стосовно конфліктних ситуацій, зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією виявлено не було, про що зазначали здобувачі та викладачі під час онлайн інтерв'ювань, що також підтверджує і опитування здобувачів <https://vzia.khmnu.edu.ua/rezultaty-opytuvannya-stejkholderiv/>.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Сильні сторони: матеріально технічне забезпечення ОП дозволяє підготувати сучасного вчителя відповідно до вимог НУШ; потужні повністю укомплектовані спеціалізовані лабораторії та аудиторії з усім необхідним обладнанням; керівництво ХНУ сприяє постійному оновленню матеріально-технічної бази закладу, про що свідчать

капітальні ремонти приміщень, висвітлені у відкритому доступі, річні плани закупівель; ЗВО забезпечує учасників освітнього процесу мультимедійними аудиторіями, що оснащені сучасною комп'ютерною технікою та мультимедіа, доступом до мережі Інтернет; інформаційна підтримка здобувачів здійснюється з різних джерел, а саме: інформаційної системи «Електронний університет» (власна розробка закладу); «Модульного середовища для навчання», сайту Університету, соціальних мереж, ресурсів бібліотеки тощо; освітнє середовище ОП є безпечним для здобувачів та викладачів, задовольняє потреби та інтереси всіх учасників освітнього процесу; ЗВО забезпечує безоплатний доступ для викладачів та здобувачів освіти до мережі Internet та інформаційних ресурсів і наукометричних міжнародних баз даних; університет має чітко сформований механізм мотивації НПП через фінансові стимули. Позитивні практики: ЕГ виділяє інноваційну практику таку, як наявність в ІС «Електронний університет», що є власною розробкою ЗВО, безпекового функціоналу, який допомагає учасникам освітнього процесу визначити найближче укриття під час повітряної тривоги, що є надзвичайно важливим в умовах воєнного стану.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабкі сторони: не виявлено. Недоліки: не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Враховуючи вище зазначене на думку ЕГ ОП повністю відповідає під критеріям 7.1, 7.2, 7.3, 7.4, 7.5, 7.6 тому що має потужну та сучасну матеріально-технічну базу; сучасну інформаційну систему «Електронний університет» (власна розробка закладу), яка дозволяє ефективно керувати діяльністю університету не прив'язуючись до приміщень університету; якісно навчати здобувача через сучасну ІС «Модульного середовища для навчання»; у ЗВО створені належні умови для здобувачів з різними освітніми потребами; університет має чітко сформований механізм мотивації НПП через фінансові стимули, що сприяє науковій, викладацькій роботі НПП та розвитку університету; потужну підтримку здобувачів на різних рівнях. За рахунок відсутності слабких сторін та недоліків і наявності взірцевих практик, зокрема безпекового функціоналу в ІС «Електронний університет» (власна розробка університету), яка допомагає учасникам освітнього процесу зорієнтуватися під час повітряної тривоги де розташоване найближче укриття, ЕГ дійшла до висновку, що ОП відповідає Критерію 7 з рівнем А.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

У закладі вищої освіти є процедури розроблення, затвердження, моніторингу і періодичного перегляду освітньої програми, які є чіткими й зрозумілими та регулюються відповідно нормативних документів: «Положення про освітні програми підготовки здобувачів вищої освіти у ХНУ» <http://bitly.ws/AUkJ>; «Положення про організацію освітнього процесу у ХНУ» <http://bitly.ws/AU8K>; «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у ХНУ» <http://bitly.ws/AUqP>; «Положення про участь стейкхолдерів у процедурах забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у ХНУ» <http://bitly.ws/AUr3>; «Положення про учасників процесу розроблення, започаткування та супроводження освітніх програм у ХНУ» <http://bitly.ws/AUFH>.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

У ЗВО діє студентоцентрикований підхід до навчання, що підтверджується залученням здобувачів через їхні об'єднання до процедури перегляду освітніх програм та моніторингу якості освіти відповідно Положення про освітні програми підготовки здобувачів вищої освіти у ХНУ <http://bitly.ws/AUkJ> та Положення про участь стейкхолдерів у процедурах забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у ХНУ <http://bitly.ws/AUr3>. Органи студентського самоврядування безпосередньо беруть участь у спільних засіданнях з адміністрацією університету, факультету тощо, про що ЕГ повідомили під час інтерв'ювань здобувачі. Останнє таке засідання було присвячене обговоренню форми навчання у другому семестрі. Здобувачі зазначили, що до їх думки дослухалися та розпочали

освітній процес у змішаному форматі. На ОП систематично проводяться анкетування, а результати заслуховуються Вченою радою університету, пізніше на вченій раді факультету доводяться до відома кураторів академічних груп про що під час онлайн-зустрічі зазначила Г. Красильникова. Студентське самоврядування активно долучене до збору, обробки та обговорення результатів анкетування. Опитування здобувачів <https://docs.google.com/forms/d/1NBHFS4tzlXKjMOo7ItgckZ5QEgUeCtuRawQNJKQ7F9k/viewanalytics> підтвердило задоволеність базами практик та її проходженням. Анкети також містять питання з відкритою відповіддю, що дозволяє отримати пропозиції та зауваження щодо підготовки за ОП. Випускниця Олійник І., під час зустрічі з випускниками, підтвердила затребуваність обраної професії та бажання працювати за напрямом ОП Середня освіта (Біологія та здоров'я людини), що вона і робить у Хмельницькій СЗШ І-ІІІ №25. Цю інформацію теж підтвердив Душкевич І. – директор цього закладу під час зустрічі з роботодавцями. Однак, на думку ЕГ, студентське самоврядування не достатньо долучене до розробки власних анкет щодо визначення рівня задоволеності якістю освіти. Студентське самоврядування під час інтерв'ювання зазначило, що планує підготувати та провести відповідні анкетування.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Роботодавці також залучені до періодичного перегляду ОП та вносять свої пропозиції стосовно її покращення, що вони й підтвердили під час інтерв'ювання, а саме старший викладач кафедри теорії і методик природничо-математичних дисциплін і технологій ХОІППО Л. Мирна; начальник відділу Управління Державної служби якості освіти у Хмельницькій області Т. Дупляк; вчитель біології Хмельницького НВК № 4 В. Віркун <http://bitly.ws/AUs9>. Роботодавці є зацікавлені в оновленні освітніх програм та проведенні процедур забезпечення якості освіти на ОП, щоб отримати висококваліфікованих фахівців. Також надано докази, що засвідчують залучення професіоналів-практиків, роботодавців, експертів до аудиторних занять та реалізації ОП (запит 7). Варто зазначити, що заступник директора Лісогринівського ліцею Н. Лисиченко, під час зустрічі ЕГ з роботодавцями, наголосила, що була у складі державної екзаменаційної комісії. Під час інтерв'ювання роботодавці також повідомили про те, що вони регулярно беруть участь в обговоренні проєктів ОП, а їхні пропозиції переважно враховуються.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

У ЗВО функціонує Центр кар'єри <http://bitly.ws/AUGZ>, завданням якого є формування електронної бази даних про випускників <http://bitly.ws/AUH9>. Він також проводить зустрічі здобувачів із представниками роботодавців, проводить тренінги зі складання резюме та проходження співбесіди, надає практичні рекомендації з пошуку робочого місця та юридичних аспектів підтримки молодого педагога. Також в університеті функціонує Асоціація випускників ХНУ <http://bitly.ws/AUHf>. Випускники беруть участь в анкетуванні https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdiOAQFOFDNtYRoq8iRlMO4PPAnX3-MbH_znsq7jTC_gjpBdQ/viewform щодо якості вищої освіти як зовнішні стейкхолдери. У 2022 р. відбувся перший випуск здобувачів вищої освіти за ОП. Переважна більшість випускників продовжили навчання за програмою другого (магістерського) рівня вищої освіти, однак є ті, які працюють за спеціальністю.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

В університеті систематично проводиться моніторинг якості забезпечення освітнього процесу. Відповідним відділом було проведено ряд анкетувань <http://ecolog.khnu.km.ua/anketuvannya/> серед здобувачів, НПП та роботодавців, для виявлення недоліків в освітній програмі. У відомостях про самооцінювання було зазначено, що під час моніторингу якості освіти були виявлені не суттєві недоліки, а саме за результатами моніторингу сайт випускової кафедри потрібно оновити, що було і зроблено. Також відділ забезпечення якості освіти ХНУ під час моніторингу виявляв застосування паперових анкет, що погіршувало їх обробку, тому анкетування проводиться за допомогою впровадження анкетування з використанням Google form <http://ecolog.khnu.km.ua/anketuvannya/>.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

ЗВО бере до уваги зауваження та пропозиції сформульовані під час попередніх акредитацій та враховує їх: – запроваджено анкетування здобувачів ВО з якості практичної підготовки https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfK2EVMu8ofcBhRO8KzmlIupmvFojErCZPxAAdP2sO7SI9_gQ/viewform; – розширено перелік ЗВО України, з якими було укладено договори про співпрацю з реалізації академічної мобільності про що нам повідомляли під час спілкування ЕГ з академічним персоналом

<http://ecolog.khnu.km.ua/vnutrishnya-mobilnist/> та було активізовано участь здобувачів у програмах внутрішньої академічної мобільності. ЕГ, під час зустрічі зі здобувачами, переконала, що здобувачі ВО за цією ОП брали активну участь у внутрішній академічній мобільності, шляхом опанування окремих навчальних дисциплін на базі інших ЗВО України, які були їм зараховані у ХНУ як дисципліни вільного вибору здобувачів. Так, Вань С. повідомила, що вона минулого семестру стала учасником внутрішньої академічної мобільності за трьома дисциплінами (екологічна компетентність вчителя, екологія рослин і тварин, радіобіологія) на базі Глухівського національного університету ім. О. Довженка і підтвердила перезарахування цих дисциплін у відповідному семестрі; Маршук А. додала, що вона теж має такий досвід на базі цього ж ЗВО, а дехто з її одногрупників (Задерей І., Тихонюк А.) – на базі Кам'янець-Подільського національного університету ім. О. Огієнка, де їм було перезараховано навчально-польову практику з ботаніки. Варто зазначити, що В. Шкарупа повідомила ЕГ про власну міжнародну академічну мобільність до Чехії за програмою Erasmus+ Credit Mobility, яка реалізувалася Університетом Менделя в Брно, що також підтверджено і документально (запит 6); - активізовано роботу щодо залучення професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців до проведення аудиторних занять (запит 7).

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Академічна спільнота ЗВО залучена до процедур внутрішнього забезпечення якості освіти на ОП через: підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників; процедури розроблення, моніторингу та періодичного перегляду ОП, здійснюється відповідно до Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у ХНУ <http://bitly.ws/AUqP>; моніторинг рівня досягнення навчальних результатів ОП; здійснюється оцінювання освітньої та науково-практичної діяльності кафедри з використанням рейтингового оцінювання, про що нам зазначав менеджмент ЗВО під час інтерв'ювання; ЗВО здійснює забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення плагіату при реалізації освітнього процесу підготовки здобувачів, що підтверджується договором про співпрацю з антиплагіатною системою «Anti-Plagiarism» (запит 10). В університеті, згідно з п. 4 вище зазначеного положення, організація внутрішнього забезпечення якості в ХНУ здійснюється за п'ятьма рівнями: перший – здобувачі ВО; другий – кафедра; третій – факультет; четвертий рівень – постійна Комісія вченої ради ХНУ із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти; п'ятий – Наглядова рада ХНУ, вчена рада ХНУ, відділ забезпечення якості вищої освіти. ЗВО здійснює організацію та забезпечення міжнародної академічної мобільності науково-педагогічних працівників та здобувачів ВО (запит 6). Учасники академічної спільноти залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП Середня освіта (Біологія та здоров'я людини). Зокрема, назву ОК «Фізичне виховання» змінено на «Фізичне виховання та основи здоров'я» за пропозицією у 2021 році С. Скрипника та доповнено дисципліну теоретичним матеріалом про фізичне виховання і фізичні якості людини, способи і методи збереження та зміцнення здоров'я, також ним було запропоновано зміни у структурно-логічну схему у 2022 році, а саме навчально-польову практику з зоології проводити на першому курсі а, з ботаніки та систематики рослин на другому. Ця пропозиція була врахована.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Сильні сторони: проводиться періодичний перегляд ОП; студентоцентрикований підхід до навчання у ЗВО, стейхолдери освітнього процесу залучені до періодичного перегляду ОП через свої об'єднання, що відмічаємо при аналізі підкритеріїв 8.2 та 8.3. ; на ОП відділом забезпечення якості вищої освіти проводиться анкетування серед усіх учасників освітнього процесу, щодо задоволення рівнем вищої освіти; функціонує Центр кар'єри, який допомагає у працевлаштуванні випускника, навчає його як правильно оформлювати резюме та як себе вести на співбесіді; Центр кар'єри збирає і обробляє інформацію щодо подальшого професійного зростання випускників. Позитивні практики: не виявлено.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Слабкі сторони не виявлено. Недоліки: не виявлено. Рекомендації щодо удосконалення : посилити діяльність студентської ради щодо процесів оцінки якості освіти протягом 2023-2024 н.р. через розробку студентською радою власних анкет щодо задоволення якістю освіти в університеті.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Оскільки, ХНУ послідовно дотримується визначених ним процедур, щодо забезпечення освіти на високому рівні, що реалізується через наступні дії: розроблення, затвердження, періодичний перегляд ОП та моніторинг щодо задоволення якістю освіти, отриманої під час навчання за цією освітньою програмою; залученням роботодавців до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення якості освіти. ЕГ відмічає відсутність взірцевих практик, однак ОП відповідає підкритеріям 8.1, 8.3, 8.4, 8.5, 8.6, 8.7 повністю, а за підкритерієм 8.2 встановлена часткова відповідність у зв'язку з тим, що здобувачі на момент акредитації не ініціювали через власні об'єднання розроблення та проведення анкетувань щодо визначення рівня якості освіти та задоволення наданими їм освітніми послугами, а тільки планують зазначене анкетування. Тому експертна група дійшла висновку, що ОП відповідає Критерію 8 з рівнем В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Нормативні документи, які регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу є розміщені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти <http://bitly.ws/AUce> (правила внутрішнього трудового розпорядку ХНУ <https://khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/normativni-dokumenty/ustanovchi/pravya-vnutrishnogo-trudovogo-rozporuyadku.pdf>; Положення про організацію освітнього процесу у ХНУ <https://bit.ly/3ON6JL>; Колективний договір на 2020-2023 <https://bit.ly/3OLgW9M>; Кодекс академічної доброчесності учасників освітнього процесу ХНУ <https://bit.ly/3JAsRqa>. ЕГ констатує, що вони є чіткими й зрозумілими для всіх учасників освітнього процесу та знаходяться у вільному доступі, що було підтверджено учасниками під час онлайн-зустрічей. На головній сторінці сайту ХНУ (<https://khmnu.edu.ua/>) та на головній сторінці Гуманітарно-педагогічного факультету (<https://gpf.khmnu.edu.ua>) систематично висвітлюється інформація щодо найважливіших подій університету, а новини з життя здобувачів, НПП, різноманітних подій факультету також публікуються у розділі «Новини». Сторінка кафедри екології та біологічної освіти (<http://ecolog.khnu.km.ua/>) достатньо інформативна та містить необхідну інформацію для учасників освітнього процесу за ОП. ЕГ на онлайн зустрічах відзначила, що всі учасники орієнтуються в документах, знають де з ними можна ознайомитися. Також всі учасники зазначили, що процедури та правила є зрозумілими та доступними. ЕГ пересвідчилася у зручності використання ІС Електронний університет <http://isu1.khnu.km.ua/isu/> та ІС Модульне середовище в освітньому процесі.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

ЕГ встановила, що не пізніше, ніж за місяць до затвердження ОП або змін до неї, випускова кафедра оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті проект ОП на наступний рік із метою отримання зауважень та пропозицій зацікавлених сторін (стейкхолдерів). У результаті спілкування експертної групи зі стейкхолдерами та вивчення протоколів засідань кафедри, встановлено, що ХНУ своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про проект ОП Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) з метою отримання зауважень та пропозицій зацікавлених сторін. На офіційному вебсайті університету є проект ОП 2022 <http://bitly.ws/C7Js>, який розміщено з метою отримання зауважень та пропозицій. На момент проведення акредитації проект є на сайті та не заархівований. Також на сайті розміщено інформацію щодо обговорення проекту ОП <https://khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/proekty-op/b/014-bzl-2022-obg.pdf>.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Заклад вищої освіти для забезпечення повноцінного інформування учасників освітнього процесу актуальну інформацію висвітлює на офіційному вебсайті університету <https://khmnu.edu.ua/>. Під час спілкування ЕГ з учасниками освітнього процесу за ОП встановлено, що ХНУ своєчасно оприлюднює на своєму сайті точну та достовірну інформацію про ОП <https://khmnu.edu.ua/bakalavrat/>. Інформації достатньо для інформування відповідних зацікавлених сторін (стейкхолдерів) та суспільства. Роботодавці підтвердили, що проінформовані та безпосередньо залучені до підготовки здобувачів за цією освітньою програмою. Структурні підрозділи ЗВО також мають власні веб-сторінки, в тому числі й Гуманітарно-педагогічний факультет https://gpf.khmnu.edu.ua/?_gl=1%2A1qrqu9u%2A_ga%2AMTQ2MzQ0Mzg4MS4xNjgyMjM3NTE3%2A_ga_YG38PoY5F3%2AMTY4MjIzNzUxNy4xLjEuMTY4MjIzODU4OC4wLjAuMA..%2A_ga_LYXCXPXQWQ%2AMTY4MjIzNzUxNy4xLjEuMTY4MjIzODU4OC4wLjAuMA..&_ga=2.181895264.678411151.1682237517-1463443881.1682237517. Випускова кафедра має власний веб-сайт <http://ecolog.khnu.km.ua/>, де міститься вичерпна інформація щодо ОП та особливостей організації освітнього

процесу. Силабуси освітніх компонент, які викладаються на ОП, розміщені на сайті кафедри екології та біологічної освіти у відкритому доступі <http://ecolog.khnu.km.ua/sylabusy-bakalavr-serednya-osvita-biologiya-ta-zdorov-ya-lyudyny/>. Варто зазначити, що в університеті створено потужне модульне середовище для навчання на платформі «Moodle» <https://msn.khmnu.edu.ua/>, яке було продемонстровано експертній групі гарантом ОП Скрипником С. під час резервної зустрічі. Також університет має та постійно вдосконалює інформаційну систему «Електронний університет» https://isu1.khmnu.edu.ua/isu/?_gl=1*18qlhfv*_ga*MTQ2MzQoMzg4MS4xNjgyMjM3NTE3*_ga_YG38PoY5F3*MTY4MjIzNzUxNy4xLjEuMTY4MjIzODU4OC4wLjAuMA..*_ga_LYXCXPXQWQ*MTY4MjIzNzUxNy4xLjEuMTY4MjIzODU4OC4wLjAuMA.&_ga=2.143173746.678411151.1682237517-1463443881.1682237517, яку було також продемонстровано завідувачкою кафедри екології та біологічної освіти Міроною Н. під час резервної зустрічі. Вона зазначила, що інформаційна система «Електронний університет» є власною розробкою ЗВО, постійно вдосконалюється і останнім нововведенням є можливість подання звітів про наукову та навчальну роботу за допомогою системи. Здобувачі і викладачі зазначили, що в цій системі наявна карта укриттів, які є на території університету, на якій позначено й схему руху до них. Вона рекомендує учасникам освітнього процесу, в яке укриття варто пройти у разі повітряної тривоги, що було продемонстровано під час резервної зустрічі. Загалом, інформація, що міститься на сайті ХНУ є вичерпна та достовірна, включаючи ту, що відображає використання бюджетних коштів та користування державним і комунальним майном. Під час зустрічей не виявлено протиріч із публічно наданою інформацією.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Сильні сторони: сайт ХНУ, в тому числі й сторінка кафедри, є зручними, вся необхідна інформація оприлюднюється вчасно і є достовірною та достатньою для користувача; правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, чіткі й зрозумілі, що забезпечує прозорість і публічність підготовки здобувачів за ОП; обізнаність усіх учасників з нормативною базою Університету, своїми правами та обов'язками; наявність власної розробки ІС «Електронний університет», де відбувається документообіг університету між різними структурними підрозділами, а також зі здобувачами; відкритий доступ до електронного розкладу занять, інформаційних матеріалів дисциплін. Позитивні практики: В ІС «Електронний університет» створена карта укриттів, яка активізується у особистих кабінетах здобувача ВО та НПП під час спрацювання повітряної тривоги, що буде найоптимальніший маршрут руху до найближчого укриття, що дозволяє всім учасникам освітнього процесу в стресовій ситуації швидко пройти до нього; бібліотека проводить книгообміни з іншими бібліотеками України за запитами здобувачів чи НПП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Слабкі сторони: не виявлено

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Враховуючи вище зазначене на думку ЕГ ОП повністю відповідає підкритеріям 9.1, 9.2, 9.3., тому що політика ЗВО прозора та дотримується правил публічності; процедури, що регулюють права та обов'язки є зрозумілими для всіх учасників освітнього процесу, що було підтверджено під час онлайн зустрічей з ЕГ; публічна інформація є висвітлена на веб-сайті університету та його структурних підрозділів. Враховуючи інноваційні практики такі як ІС «Електронний університет», де наявна карта укриттів, яка активізується під час повітряної тривоги в особистих кабінетах здобувача ВО та НПП, де відбувається побудова найоптимального маршруту руху до укриття. Також наявність такої послуги у бібліотеці університету, як проведення книгообмінів за запитом здобувачів чи викладачів з іншими науковими бібліотеками України та світу. Зваживши на сильні сторони та позитивні практики і відсутність слабких сторін, ЕГ дійшла висновку, що ОП відповідає критерію 9 з рівнем А.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	A
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	A
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Іванців Оксана Ярославівна

Члени експертної групи

Шмиголь Ірина Василівна

Рудік Олександр Васильович